

מִמֵּי הַנַּחַל

איחוד האברכים דחסידי ברסלב

שע"י מורשת הנחל

א דיבור

דבר "מורשת הנחל"

הדי המגבית הגדולה לביסוס וחיוזוק "מורשת הנחל" עדיין מנסרים בחללו של עולם, קוראים ומחזקים איש את רעהו להתאחד באהבת חברים, להתלכד אל תחת דגלו של רבינו הקדוש ולהוסיף עוד בתים למשכן הקדושה.

"אני בלעדיך איני יכול", זוהי קריאתו של רבינו הקדוש לכל אחד ואחד, כמו שר' נתן מספר בחיי מוהר"ן (שלג): "גם אמר לי 'אתה בלעדי אינך יכול לעשות' [היינו שאיני יכול לעשות ולעסוק בעבודת השם בלעדי כחו ועצותיו] אבל אני בלעדיך גם כן איני יכול לעשות כלל [כלומר לעשות לי טובה כל זמן שלא אשתדל בעצמי לקבלה, כי מה שאני צריך לעשות, הוא בעצמו אינו יכול לעשות בלעדי, אף על פי שבאמת הכל ממנו]". רבינו מבקש מאתנו שנקיים את דבריו ונתחזק בקיום עצותיו, כדי שהוא יוכל להשפיע לנו שפע טובה וברכה לטוב לנו כל ימינו.

אם תמצוי לומר, זוהי תמצית הפעילות של "מורשת הנחל", להרבות פעלים לתורה ולתעודה, להשתדל בע"ה להביא עוד ועוד נפשות אל אהלו של צדיק, להקים עוד ועוד חבורות לאברכים ובחורים, לקרב את הקרובים והרחוקים, להאיר אור רבינו לכל אחד ואחד בבני הבית ובצאצאים.

כל אחד יכול להעיד על הרחבת הפעילות בכל המישורים בחודשיים שעברו, בעיקר בחבורות האברכים: הן בביסוס וחיוזוק החבורות הקיימות, שנוספו אברכים רבים להשתתף בקביעות בחבורה שבועית, הודות לפעילות העניפה שקיימנו לעידוד וחיוזוק חשיבות הדבר במיוחד בשבת מירון, הן בייסוד חבורות חדשות בערים בותר, בני ברק והר יונה ועוד היד נטויה בעז"ה.

אל שרשרת פעולות ההתחדשות מצטרף אף גליונו הנכבד "מימי הנחל" המבוקש. מלבד העיצוב והעימוד המחודש משובב העין, מתחדש גליונו גם במדורים חדשים מרתקים ומעניינים, לצד המדורים הקבועים, כאשר המטרה היא לאחד ולחבר את כלל אנשי שלומינו, כאיש אחד בלב אחד, להרוות את צמאונם הרוחני ממימי הנחל נובע; להאיר את הדעת לפני כל חג ומועד מתורות רביה"ק ותלמידיו; להיות במה לספר על הנעשה והנשמע בתוככי אנ"ש בכל מקומות מושבותיהם וגם לאחל בלבביות על שמחות של ידידנו ותומכינו.

תקוותינו כי תרוו נחת ותשביעו את מבוקשכם. ובזאת הננו להודיע: אנו בראשיתה של דרך חדשה ואזנינו כרויות לתגובות הציבור לכל הערה והארה למען תועלת כלליות אנ"ש.

בברכה

המערכת

חודש בחודשו

אור המועדים וזמני השנה

לאמור לאסורים צאו...

הקושי הגדול שלנו גם כיום, כל אחד ואחד שרוצה לצאת מהמצרים הפרטית שלו. כל אחד שרוצה להתקדש ולהיטהר מזהמת מצרים, מהרגליו הרעים, זה רק גלות הדעת. זה רק הפחד הנורא והמשתק ממה שיש בחוץ. מה יכול לקרות לנו כשנעזוב את מצרים, האם יש שם בחוץ חיים מאירים או שמא לא נצליח בסוף להגיע. כמה זמן נלך במדבר עד שנגיע לנחלת הקדושה, מה יקרה אם נפגוש שם נחשים ושרפים.

משה רבינו - הצדיק האמת, מאיר בכל אחד מישראל גבורה וכוח לא לפחד. לצאת אל הלא נודע, להתחיל בכל פעם מחדש. גם אם נופלים קמים שוב. הצדיק נותן לכל אחד מאיתנו כאלו עצות יקרות. כאלו רפואות וכלים לכל מצב בחיים, שעל ידם אין פחד לצאת למדבר. גם אם יש שאלות וחוסר וודאות, הוא מגלה לכל אחד שבעולם הזה צריך ללכת על גשר צר והעיקר לא להתפחד כלל. שהאדם לא יפחיד את עצמו.

ההתמודדות הזו, אינה נעלמת מיד אחרי שיוצאים ממצרים. היא מלווה את עם ישראל לאורך כל דרכם במדבר ארבעים שנה. בכל פעם שעובר על עם ישראל קושי מיוחד, ישנם כאלו שמרפים ידים ורוצים לשוב מצרימה. הם נזכרים בקישואים בדגים ובאבטיחים בערגה, הם זוכרים גם את המכות, אבל זה עדיף להם מאשר מיתה משונה במדבר.

כך גם אנחנו. בכל פעם שעומד מולנו הר או מחסום שנראה לנו גדול מכל הכוחות שלנו. פתאום אנו מוצאים את עצמנו הרבה פעמים מול ניסיונות חדשים, או ניסיונות מתחדשים וכבר אין לנו כוח. חלילה לנו מלהרפות ידים. עלינו לשוב ולהיזכר שהדרך היא ארוכה, היא רצופת מהמורות, אבל אם מתחזקים, מקבלים הארה כזו ששום מכשול אינו יכול לה.

זהו גם השבח שמשבח הנביא את ישראל; "זכרתי לך חסד נעוריך אהבת כלולותייך לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה". על אף שהייתם משועבדים בבית השביה, עם כל זה לא דבר קל הוא ללכת מהמקום המוכר אל הלא נודע. ללכת במדבר אל ארץ לא זרועה, היציאה וההליכה אל דרך לא מוכרת, על אף שהיא מאפילה לאור גדול, לא קלה היא והיא ביטוי לאהבת עם ישראל לבוראו.

בכל פעם שיהודי מסכים לצאת, משתוקק באמת להיגאל. עושה פסיעה אחת ולו הקטנה ביותר מחוץ למצרים, הרי הוא נכלל באותה אהבה נוראה ומיד מאיר עליו אור גדול באתערותא דלעילא שמסייע לו ומאיר לו את הדרך לגאולה שלימה.

כשרואים אסירים צריך לומר להם לצאת. ואם לא נאמר להם לצאת הם יישארו שם גם אם הדלת פתוחה.

סביב הגבולות של ארץ מצרים לא נבנו מעולם מגדלי שמירה ואפילו גדר תיל נמוכה לא חצתה את המדבר שבין הארץ הקדושה לערוות ארץ מצרים. הסיבה שבגללה לא ברחו המשועבדים תחת גלות מצרים - עבדי פרעה, איננה מפחד המוות כמו מחוסר רצון לצאת.

פרעה שלט על המוח והלב בכוח טומאה וכישוף, ועיקר הגלות שגלו בה בני ישראל במצרים היא גלות הדעת (ליקו"מ תורה נ"ו).

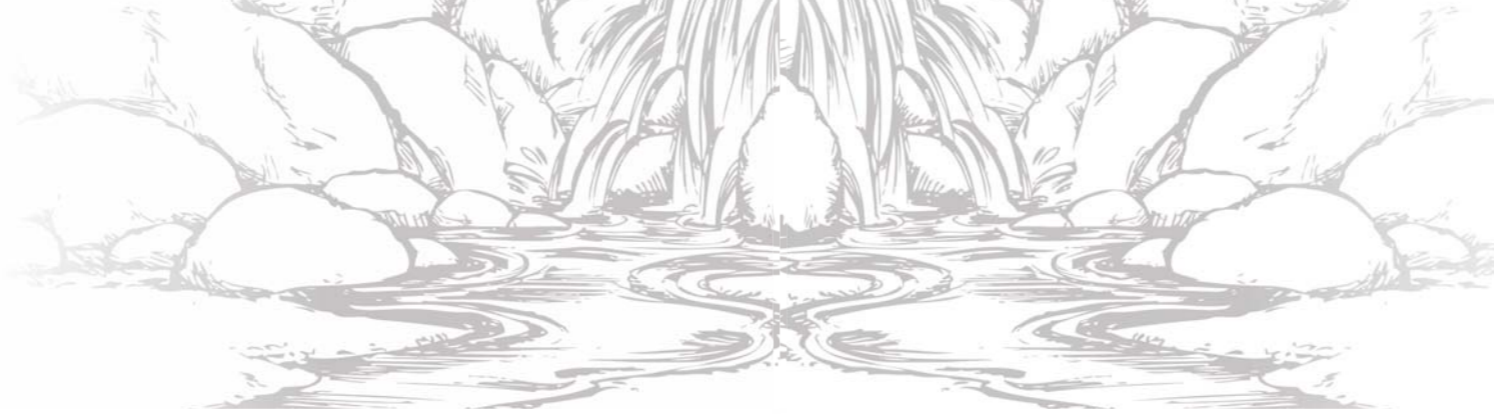
הרבה מדברים סביב המושג גלות הדעת, אך מהי גלות הדעת? גלות הדעת זה שכנוע פנימי עמוק, שהאדם משוכנע שהוא בכלל לא בגלות. להיפך כאן - בתוך הגלות - זה המקום הכי טוב ונעים בעבורו. פרעה הצליח לשכנע את רוב רובם של בני ישראל שמצרים היא המקום הכי טוב בעבורם. במצרים יש עבודה מסודרת עם אוכל, אמנם יש קצת קשיים, אבל בכל אופן זה הרבה יותר טוב מללכת אחרי משה למדבר.

כך גם אומר פרעה במפורש למשה ואהרן; "למה משה ואהרן תפריעו את העם ממעשיו" למה אתם מבלבלים אותם ומנסים להטות את לבם לחלומות של גאולה שונים ומשונים, הם עובדים, יש להם מה לעשות, הם לא מובטלים.

ממשיך פרעה ואומר; "תכבד העבודה על האנשים ואל ישעו בדברי שקר". כל חלומות היציאה מהגלות וקבלת התורה על הר סיני, לטעמו של פרעה זה התעסקות בדברי שקר (ח"ו), ומשכך עליו לשכנע את בני ישראל שלא להתפתות מדברי משה ואהרן.

פרעה לבסוף הצליח על הרבה מאוד מעם ישראל. ארבע חמישיות מעם ישראל, מתו במכת חושך. ברש"י על התורה כתוב שסיבת מיתתם דהיינו רשתם שלא רצו לצאת מארץ מצרים. זה כל החילוק בין אלו שיצאו לאלו שלא יצאו, הרי כולם שקעו במ"ט שערי טומאה. אך אלו שבתוך טומאתם רצו לצאת, הסכימו לצאת אל הלא נודע של המדבר נשארו בחיים. אלו שלא רצו לצאת נשארו במצרים.

משה רבינו לעומת זאת. האיר בעם ישראל הארה של דעת, שבעצם כל אחד לכוד ואסור בתוך הרשת של פרעה שמוציא ממנו כל רצון ללכת ולהשתנות. הוא הראה לעם ישראל שזה ממש הגלות שלהם, שהם מעדיפים להישאר עם הרע המוכר מאשר ללכת אל הטוב הלא ידוע. כאשר הוא גילה להם את מהות הרע שבו הם שקועים הם התגברו על הקליפה של פרעה ויצאו.

מנחל עדניך תשקם

ותפילה, אך החסרון שבלב אינו עוזב אותי, ואם נשאל אותו מה חסר לו לא ידע מה לענות, רק זה הוא יודע שיש לו חסרון עמוק שבלב. וזה הנסיון של אחרית ימינו אנו, שהוא התגברות של שער הנ' של טומאה.

הצדיק מגלה ב' מדריגות גן ועדן

אולם, "לא דבר ה' למחות עמו ישראל" ושלח לנו את רבינו הק' המלמדינו לא רק להפריש הרע מהטוב מהארבעה יסודות, אלא אף מוליך את "הנלוים אליו" בדרך של צדיקים גדולים להיכנס בתוך צנור הרשע ולשברו, וגם למלאות את שורש הרע שהוא החיסרון.

כי במילוי הרוח חיים שמפיח הצדיק יש שתי מדריגות; א. מדרגת התורה - הגן. ב. מדרגת התפילה - העדן [לעומת שתי הקלי הנ"ל]. א. דמיון מילוי התאוות ב. והחסרון ועצבות]. כי ידוע שהעיקר והמכוון בכל מצווה אינו רק לגוף ועשיית של המצווה אלא באור האלוהי המונח בתוך המצווה, שהוא אור הדביקות והכרה בבורא יתברך שמו. והאור האלוהי שיש בכל מצווה ובכל עצה של הצדיק יש בה שתי מדרגות א. מילוי רוח החיים [-הגן, ועיקר העבודה שלה להפריד את הרע מהטוב שבד' יסודות], ב. הסערה דקדושה שהוא "אנחה", [-העדן, דקדושה, ועיקר העבודה להיכנס בצנור הרשע ולשברו] והוא סוד נפלא של חסרון דקדושה כמו שנראה להלן שהוא הכיסופין הקדושים, שתמיד רוצה עוד ועוד ואינו מסתפק כלל בעבודתו.

ב' מדרגות ברוח חיים המילוי והחסרון שבקדושה

כי כל אדם שזוכה לעסוק באיזה מצווה או בלימוד התורה הקדושה הוא מתמלא ברוח חיים, כנראה בחוש למי שהוא בעל נפש, שלפעמים מתעורר כעין רעב וצמאון בנשמה וכשעוסקים בעבודת ה' בפרט בלימוד התורה הקדושה [ובפרטיות בנגלות התורה לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, שהוא ממש הורדת והבאת האור מעדן לגן] תיכף רואים שינוי שמתמלאים ברוח טובה, ברוח חיים דקדושה, כי התורה והמצוות הם מזון לנשמה כפשוטו ובלי המזון של תורה ומצוות יש רעב וחסרון בנשמה [ואף הנפש הבהמית של אדם מרגישה זאת לפעמים], והמילוי בשבוע ורוח חיים דקדושה הוא רק במדרגת "הגן", אך יש מדרגה

הבה נחפש את רוח החיים של הצדיק בספרו הקדוש בתורה ח' - התורה הזמנית, לראות היאך רבינו הגדול מוליך את אנשיו בדרך של צדיקים גדולים ומלמדם להיכנס בצנור הרשע ומשם לבטלו. להבין מה טיבה של אנחה עד שהפכה לסמל ברסלבאי מובהק ועוד בשמה ייקרא 'הקרעכץ הברסלבאי', הרי יגון ואנחה שייך אך ורק לרשעים שהם מלאים צרות ויסורים וכו', ומה שייך אנחה לחסידי ברסלב האמונים ומצווים מבין שמחה להיות בשמחה תמיד. כמו כן נברר האם עבודה של "אנחה" שייך לכל אחד ובכל זמן.

הרוח סערה כלולה משתי דברים; המידות רעות ושרשם שהוא הסערה

בתורה זו מלמדינו רבינו הק' דבר חדש שלא ידענו עד עתה, כי התגברות הרע הוא ע"י "רוח סערה" ובכך הוא מקבל כוח להגביר הרע שבמידות. לפי דברי מוהרנ"ת [הלכות פסח ג' והלכות שלח לגבות חוב ג'] יוצא שהרוח סערה כלולה מב' דברים; א. התאוות ומידות הרעות בעצמם. ב. שורש הרע שהוא הסערה - החיסרון שמכניס באדם, ועיקר התגברותו מה שחפץ להחטיא את האדם אינו רק על המידות והתאוות, אלא בעיקר רוצה להתגבר ולבלוע את האדם בסערה וחסרון וכפי כמה שמתגבר בתאוות ומידות רעות כך החיסרון שבלב מתרחב יותר ויותר ונופלים לעצבות ודיכאון.

כי כך דרכו של היצר, ראשית להחטיא את האדם, אך בעיקר הוא פועל להכניס את האדם לתוך חיסרון, שיחיה עם הרגשה של 'חיסרון' ואי סיפוק.

עיקר מה שנופלים הוא מהסערה - החסרון שבלב

כמו שרואים היום, רוב העולם מסתובבים עם הרגשה של אי סיפוק וריקנות. מי שיתבונן היטב בלבבות של הנערים והצעירים יראה, כי רובם נפלו להיכנס שנפלו בעקבות הרגשת הריקנות שבלב [ונדמה להם שע"י מילוי תאוותם בהבלי העוה"ז יבואו לסיפוקם אך האמת היא כי אדרבה כפי מה שנופלים להבלי העוה"ז כ"כ גדל החסרון באופן נורא]. ובה מתנסים הרבה אנשים ולא רק אלו שנפלו לתאוות וכו' אלא אף אנשים כשרים ועובדי ה' נגע בהם החסרון שבלב, שייכתן שהאדם ימלא כל היום כולו בתורה

פרק ה' - עיה"ק ירושלים תובב"א

בית המדרש בשוק מא"ש ("טשורטקוב")

כמו כן אנו מוצאים גם כאלו מאנשי שלומינו שהתגוררו שם במשך ימות השבוע לעבוד את ה' בצוותא, כאמור, ביניהם ר' לייבל רוזנפלד ור' שלמה'לע זילברמן. גם אנ"ש מחוץ לירושלים הגיעו לבקר את ידידיהם, כגון ר' יוסף ארליך מבני ברק ועוד. ר' שמואל הורביץ מצא שם מקום לעבוד ה' ולהתכונן ליום חתונתו והיה יושב בבית המדרש רוב שעות היום. תקופה מסוימת אף התגורר בתוככי בית המדרש.

בית המדרש שימש גם לעריכת שמחות של אנשי שלומינו, כדוגמת שמחת פדיון הבן של ר' שמעון נחמן זילברמן בנו בכורו של ר' שלמה זילברמן כאשר הכהן הפודה היה ר' נפתלי כהן חותנו של ר' אברהם בר"ן.

ר' שמואל הורביץ מתאר ביומנו כיצד היה נראה חג הפסח של שנת תרפ"ד בבית המדרש: "אנ"ש ישבו ועסקו בלימוד ספרי רבינו ברבים, ולמדו כמה שעות בהתעוררות וכיסופים, ואח"כ ניגנו ניגונים ושירות וזמירות ורקדו כמה שעות עד השעות המאוחרות של הלילה. והשמחה היתה כל כך גדולה עד שהרבה אנשים ממא"ש הצטרפו אלינו וסבבו אותנו לראות ולשמוע, וממש היה חיות אלוהית וטעם גן עדן" (ימי שמואל קה).

מניעות

אז שרשם של אנ"ש לא נמשך זמן רב. שכן כאשר נישאה האלמנה מרת תמר בזיווג שני עם אחד מחסידי טשורטקוב פעל אצלה כי מכיון שלא היה לאנשי שלומינו מנין תפילה קבוע בימות החול, כאמור, יתפללו חסידי טשורטקוב בבית המדרש בימים שאין בהם מנין של אנ"ש. עד שבמשך הזמן, לאחר פטירתה בשנת תרפ"ט, השתלטו חסידי טשורטקוב לגמרי על בית המדרש וגרמו לאנ"ש להדיר את רגליהם ממנו. ושוב נאלצו אנשי שלומינו לצאת לגלות ולחפש בית כנסת אחר להתוועד ולהתפלל בו יחד, בדרכם לבנות את בית מדרשם השייך להם בעצמם.

ועל כך בפרקים הבאים בעז"ה.

מקור: ימי שמואל

ירושלים, שנת תרפ"ד. רובם של אנשי שלומינו מתגוררים בעיר העתיקה לפני מן החומה ואף יש להם בית הכנסת משלהם, כפי שנכתב בעבר במדור זה (ראה מימי הנחל גיליון ל"ב). אך גם בשכונות החדשות כדוגמת 'מאה שערים' ו'בית ישראל' ההולכים ונבנים, עוברים להתגורר אחדים מאנ"ש, ביניהם ר' יצחק מנדל רוטנברג שהתגורר בחצר ביהכ"נ 'לייבלעס שול' בשכונת בית ישראל, ר' אלתר בנציון קראסקאף והבחורים ר' יעקב זאב ברזסקי ור' שמואל הורביץ, שהיה אז חתן לפני חתונתו.

כך מתחילה אט אט להתגבש קבוצה מאנ"ש, מכיון שאין באפשרותם תמיד לשרך רגלם אל העיר העתיקה להתוועד עם אנ"ש דשם, רוצים שיהיה להם ביהכ"נ משלהם להתפלל בו יחד ולהתחזק בו יחד בדרכי רביה"ק ותלמידיו.

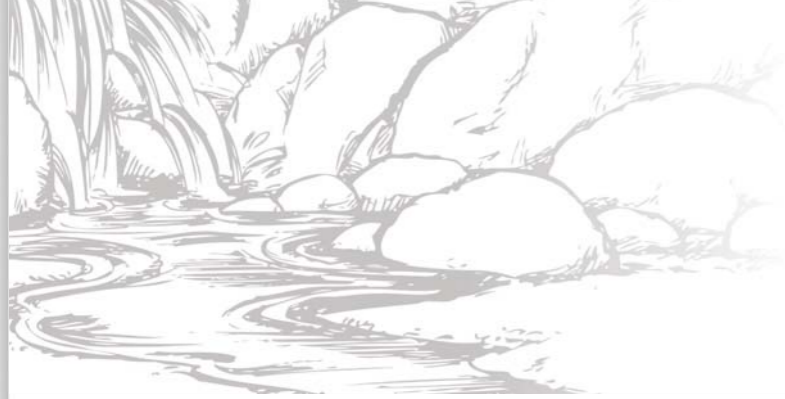
ייסוד ביהמ"ד בשוק מא"ש

ברחוב עין יעקב בשוק מא"ש התגוררה אישה אלמנה ושמה תמר. היא היתה אחותו של ר' נחמן ליריסמאן ב"ר חיים ליריסמאן תלמיד מוהרנ"ת. בעבר עמד לעזר לאנ"ש בפתחת ביהמ"ד בעיר העתיקה (ראה מאמרינו במימי הנחל שם), עתה כאשר שמעה על רצונם של אנשי שלומינו לייסד ביהכ"נ בשכונה החדשה,

נדבה לבה את הבית הסמוך לביתה, שהיה מתאים לביהמ"ד עבור אנ"ש. מני אז החלו ר' אלתר בנציון והבחור יעקב זאב ברזסקי לישון שם בלילות, ולקום יחד בחצות לילה לעבוד את ה' בצוותא. היה זה ביהמ"ד הראשון של אנ"ש בשכונת מאה שערים.

אבן שואבת לתושבי השכונות

הציבור שהתגורר בשכונות החדשות באותם ימים, היה עדיין מועט מאוד, וממילא, לא התאפשר לאנ"ש עדיין לקיים מנין מידי יום. אבל בימי שבת וימים טובים היה בית הכנסת שוקק חיים. אנשי שלומינו התקבצו ובאו לעסוק שם בתורה ועבודת ה', בלימוד ספרי רבינו ואמירת תהילים, וכן לערוך סעודה שלישית בצוותא, כאשר האלמנה מרת תמר דואגה לקיום סעודה זו כסדרה (ימי שמואל קטז).

עלה לתרופה

מכתבים מאנ"ש

מתוך "אוצר נחמני" - מכתבים (בכ"י)
מאוצרו של הרה"ח ר' נחמן ישראל בורשטיין זצ"ל
פרסום ראשון - באדיבות המשפחה

סגולת יום החופה

שהיתה חלושה בכוחה, ולכן התאוננה לפניו ז"ל, על גודל צערה וסבלה מזה שאינה משיגה אחרת כרצונה, ורבינו ז"ל שאל אותה, מדוע לא התפללת לפני הקב"ה, על ענין זה ביום חופתך? - ! ענתה היא ואמרה לו - וכי ביום חופתי, אני הייתי צריכה לחשוב על דברים כאלה?! (כלומר אין לי דברים יותר חשובים לבקש עליהם), השיב לה רביז"ל, יא, כן כן, ביום גדול כזה היית צריכה לדעת מראש, שיבוא יום ותזכי להיות אמא לילדים, ותזדקקי למשרתת לעזור לך בצרכי עבודת הבית, ממילא היית צריכה להתפלל גם על זה, שהקב"ה יזמין לך משרתת בעת הצורך... ע"כ.

ראה ידידי יקירי, עד היכן הדברים מגיעים, אשר צריכים לחשוב מראש ביום החופה דייקא, ולשאל מאתו ית' על כל צרכי החיים העתידיים בגור של כל ימי חלדו על האדמה לאוויש"ט. ובכן גם אתה... יקירי, עשה כן ואל תהיה שלימזלניק חלילה, רק ניצן מיט דיא אוצרות של רביז"ל, ולא ימוש מפין ביום חופתך ושמתך, כל מיני לימודים/תפילות/בקשות ותחנונים/פיוסים והפצרות/סליחות וידידים/צעקת ע' קלין/אנחות וגניחות/השתוקקות וכיסופין ובכיה מתוך שמחה, שזכית להגיע ליומא רבא הדין, אשר אין שום מסך המבדיל חוץ כלל בינך לבין כסא כבודו ית', ותתפלל על כל דבר ודבר בפרטיות ובפרטי פרטיות, כל מה שיהא נצרך לעבודת ה' בקיום התורה והמצוות הן דבר גדול הן דבר קטן. ותשוח כל לבך כ"ש בליקומ"ת כ"ה "ואת כל אשר עם לבבו ישיח ויספר לפניו ית' הן חרטה ותשובה על העבר, והן בקשת תחנונים לזכות להתקרב אליו ית' מהיום והלאה באמת וכיוצא בזה כל חד לפום דרגייה", ע"כ.

ולפיענ"ד, כדאי לך שאתה בעצמך תבחר איזה מאמר מליקו"מ ללמוד אותה, ותעשה מזה תפילה שעולה שעשועים גדולים למעלה כמובא במאמר הנ"ל, ותרחיב הדברים לכל הענינים הנוגעים לגופך ונפשך ונשמתך ולהקמת ביתך ומשכנך בעתיד ולהשראת השכינה בביתך ונוך, ושהבית ימלא באורה זו תורה ובתפילה ועבודה"ש, ושיהי' בית של קדושה ובית ועד לחכמים, ולכל הדברים שבקדושה, - ואח"כ תוכל להתוודות אצל הליקו"מ, ותקיים בזה מצות וידוי דברים לפני הצדיק, כי פניו ושכלו

9 <<< המשך בעמ' 9

בעזה"י פיעיה"ק ירושלים ת"ו מוצש"ק לס' ועשו לי מקדש וכו' פירש"י ועשו לשמי בית קדושה, ג' אד"ר' מרבים בשמחה תשנ"ח בגימ' על ראש שימ'חתי" לפ"ק

אורה ושמחה קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה ישמע בבית החתן החשוב המהולל בתשבחות מבחורי בחירי צדיקיא הננמ"ח וכו' כמר נרו יאיר באור צדיקים ישמח

אחדשה"ט ברחימתא עזיזא ובחביבותא

ממשמש ובא עליך לטובה, יום הגדול והנשגב יום חופתך וחתונתך ושמחת לבך, יום מחילה וסליחה זמן כפרה לתולדתך, יום התחדשותך לטובה בעבודה"ש, יום היותך אדם השלם שרוי בתורה ושמחה וטובה וחומה כמאחז"ל, ותטעם טעם שלמות בכל היותך וחיותך, בפרט במלאכת הקודש וכו' ... ובכן הנני כותב לך כמה מילי מעלייתא, כאשר נדבר בינינו כפי בקשתך נובעים מנחל הנובע וכו', ואשא עיני למרום להזמין בלוח לבי תחת קולמסי דיבורים טובים ונעימים, דברים צודקים אמיתיים, היוצאים מן הלב ונכנסים אל הלב, כדרך אנ"ש הכותבים דברים המתיישבין על הלב.

ראשית דבר תדע ידידי יקירי, שיום זה הוא יום אחד ומיוחד מכל ימי חיך, שערי שמים פתוחים לפניך לקבל כל תפילותיך ובקשותיך, ככל אשר תשאלך נפשך, על רוחניות ועל גשמיות בשביל רוחניות, וכאשר אמר רביז"ל בהתורה הניעור בלילה ס' נ"ב, שבתחילה ירבה בתפילות ושיחות בהתבודדות וכו', לבטל מדה ותאוה זאת ואח"כ מדה ותאוה אחרת וכו' עיי"ש. - ובכן עצה טובה לפניך, שביום הפתוח לפניך גנזי אוצרות מטל השמים וכו', תשפוך שיח בהתבודדות על כל המדות והעצות, עפ"י א"ב שב"ספר המדות" ו"ליקו"ע" בקיצור וברציפות. כגון אמונה, אהבת ה', בטחון, ברית, תורה, תפילה, וכל המדות הנזכרים שם וכו' וכו'. ומסתמא, ידוע לך הסיפור מבתו של רביז"ל, (אני שמעתי מכמה זקני אנ"ש שזו היתה אודליה, ומרלו"ז ז"ל שמעתי על שרק"ה) אשר המשרתת שלה ברחא מפני"ה, (או חלתה ומתה כפי גירסא אחרת), והייה קשה לה להשיג אחרת, וסבלה מאד מזה מחמת

כנראה בחוש למי שהוא בעל נפש, שלפעמים מתעורר כעין רעב וצמאון בנשמה וכשעוסקים בעבודת ה' בפרט בלימוד התורה הקדושה, תיכף רואים שינוי שמתמלאים ברוח טובה, ברוח חיים דקדושה, כי התורה להפכו למצוות הם מזון לנשמה כפשוטו

ותוסף הרוח החיים. וברוח החיים עצמו יש ב' המשכות יש המשכה של "הגן" שהוא המילוי והשובע דקדושה, אך מי שזוכה ממשוך רוח חיים של העדן שהוא הכיסופין דקדושה.

עבודת האנחה היא דרך מסוכנת

עתה שבאנו עד כאן, יש להבהיר, כי עבודת האנחה אינו שייכת לכל אחד, ורק בכוח רבינו הק' יש לנו אפשרות לקיים עבודה זו ומבלעדו יש סכנה בדבר. כי מכיון שנכנסים לחסרון ייתכן שיגבירו את הצער והחסרון יותר עד שיפלו לעצבות היפך הרוח החיים ועל זה אמר החכם: "עדיף פעולה אחת מאשר אלף אנחות".

וזה מה שמובא בתורה, שרק הצדיק שהוא נקי מכל רע אפילו בכח, יכול להיכנס בתוך הצינור של הרשע, ויש להבין מה נקרא למעשה להיכנס בתוך הצינור של הרשע? בפרט לפי המובא בליקו"ה וביאור הליקוטים שגם הנלוים אל הצדיק יש להם את הכוח להיכנס בתוך צינור של רשע ולא ראינו חסידי ברסלב בכל הדורות שהולכים ומתגרים ברשעים או שנכנסים לנסיונות וכדו', אך עפ"י האמור הכוונה שנכנסים לחסרון וסערה ושם ממתיקים אותם על ידי שהופכים אותו לחסרון וכיסופין דקדושה, וזה הכוח יש רק להצדיק העליון ש"היה מופשט לגמרי לגמרי מכל התאוות והמדות רעות ולא נשאר בו שום שמץ כלל משום מדה רעה ושום תאוה בעולם", לכן רק הוא גילה את הדרך הקדוש של אנחה וכיסופין דקדושה, כי רק הוא יכול להיכנס לחסרון וסערה ולהפכו לחסרון וכיסופין דקדושה והוא אכן מוליך את הנלווים אליו לעשות עבודה נפלאה זו להיכנס לחסרון ולהפכו ולהמתיקו לקדושה שהוא אנחות וכיסופין קדושים.

יה"ר שנזכה במהרה לקיום "ואת הצפוני" [-היצה"ר] ארחיק מעליכם", וינושב רוח צפוני"ת ויתגלה התורה הצפונה של הצדיק ורב האמת בכל העולם, אכ"ר.

גבוהה מזה והיא מדריגת ה"עדן" שגם אחרי שהיה במדריגת הגן' ונתמלא ברוח חיים דקדושה אינו נח אלא ממשיך למחפש ולבקש ה', דהיינו גם אחר שלומד כמה שעות וכיוצא שהתמלא ברוח חיים דקדושה אינו מסתפק בזה, אלא עושה עצמו כ"חסר" ומחפש וכוסף הלאה לה' יתברך, עד שכל תכליתו בקיום המצוות ולימוד התורה הוא בשביל שיהיה לו כוח לכוסף הלאה לה' יתברך, כמו שכתב מוהרנ"ת [ברכת הריח וברכת הודאה הלכה ה'] "עיקר התכלית והפעולה שפועלין על ידי המצוה הוא מה שזוכים על ידי המצוה להתגבר ברצון חדש וחזק יותר לה' יתברך, עד שישתוקק וירצה לעשות מצוה אחרת וכן להלן יותר". זאת אומרת שהתורה והמצוות הם כצמצומים של הגן לזכות לקבל האור של ה"עדן" שהיא אנחה וכיסופין דקדושה.

וב' מדרגות אלו "עדן וגן" מכניעים את התגברות הרוח סערה של הרשעים, אשר כאמור רוצים להכשיל את ישראל בב' דברים שהם כנגד עדן וגן דקדושה; התאוות והמידות רעות והחסרון שבלב "בחינת והכלבים עזי נפש לא ידעו שבעה שהם אינם שבעים לעולם מהעשירות שלהם ולעולם חסר להם הרבה". ולעומתם הצדיק האמת לוחם עמיהם ונכנס לתוך צנורות של הרשעים ולא רק שהוא ממלא את הנלווים אליו ברוח חיים דקדושה, אלא אף מגלה להם האיק לעקור את החסרון של הקל' ש"לעולם חסר להם הרבה" ולהפוך אותם לחסרון דקדושה - להתגעגע ולחפש תמיד אחר ה' יתברך.

בקדושה החסרון והכיסופין זה רוח חיים האמיתי

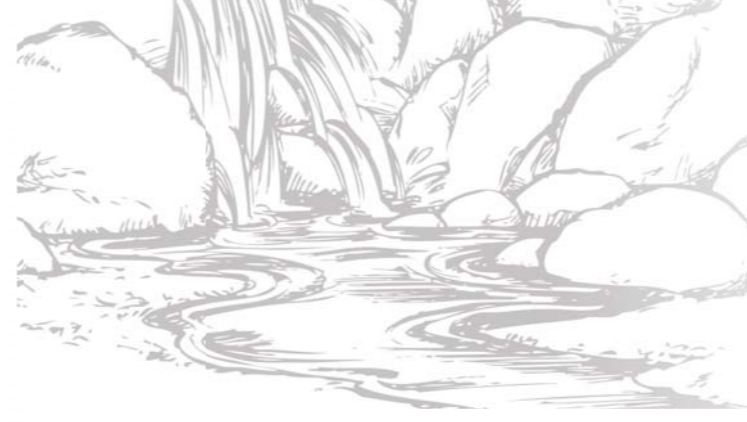
עתה נחזור לשאלה ששאלנו בתחילת המאמר, האיק ייתכן שאנחה שהוא ענין של חסרון, וכמו שראינו מליקו"ה שזה מידתם של הרשעים לילך תמיד עם מרירות וחסרון בלב, זה דווקא ימשיך רוח חיים, זאת ועוד לפי הנ"ל היאך ייתכן לומר שתכלית המכוון של המצוות והעצות של הצדיק הוא לבוא לחסרון שבקדושה.

אלא הביאור הוא, כי יש הבדל רב בין החסרון והסערה של הרב והצדיק האמת לחסרון והסערה של הרב דקלי', כי לרשעים חסר להם באמת והם תמיד בכעס ובעצבות, אך הצדיק האמת אדרבה כל חיותו וכל הרוח החיים הוא דייקא מהחסרון, דהיינו מהכיסופין לה' ובלי זה אין לו חיים, כי הוא כוסף תמיד לדרגה היותר גבוהה כמו שמאריך מוהרנ"ת בהלכות תפילין ה' עיי"ש.

כי הם שתי סוגי אנחות שונים לגמרי. יש אנחה שרק מגביר הצער והיגון, אך יש אנחה שהוא כולו כיסופין והמשכת רוח חיים חדשים, על אף שמתאנחים באמת אך תיכף מתמלאים ברוח חיים דקדושה, בתקווה שאכן ה' יתברך ימלא את החסרון, ואכן רק אנחות כאלו צריך וראוי להתאנח וכמו שכתוב מפורש בליקו"מ תורה ק"ט וז"ל: "על כן טוב להרגיל את עצמו להתאנח על מעשיו שאינם טובים ולכוסף ולהשתוקק בתוקף אנחתו לשוב להשם יתברך. כי על ידי אנחה נפסק מחבל דטומאה ונתקשר בחבל דקדושה" (הענין שאנחה הוא כיסופין הקדושים, לכאורה לא מובא בתורה כלל, וכן מה שמובא בתורה ק"ט הוא רק הקדמה לכיסופין הקדושים, אך על פי מה שמבאר בביאור הליקוטים כי אנחה המובא באות א' היא

ניצוץ של אור

סיפורי התקרבות

רבים יתמהו לראות כי אני כותב סיפור התקרבות, הן נכד אני לאחד מזקני וחשובי אני ואיך אקרא 'מקורב'!?

אבל האמת היא, כי כל אחד יש לו סיפור התקרבות משלו היאך הוא זכה לגלות את אורו של רביה"ק שיאיר אצלו ולקיים את כל דבריו כראוי וכיאות. מה גם שלא נולדתי בבית של חסידי ברסלב, ורק בבחורתי זכיתי אכן להתקרב באמת, כמו שאספר.

ימי הילדות בצל זקני אני

ימי ילדותי נתגדלתי בבית מו"ז הגדול העובד הנוודע ר' מרדכי אלעזר רובינשטיין זצ"ל והייתי הולך עמו בשבת קודש להתפלל בבית המדרש ברסלב

במא"ש, כך שמילדותי ממש הסתופפתי בביהמ"ד במא"ש, ועוד זכיתי לראות הרבה מזקני אני"ש מדור הקודם, ר' לוי יצחק בנדר, ר' אליהו חיים רוזין, ר' שמואל שפירא, ר' יעקב זאב הכהן ברזעסקי, ר' אברהם אלחנן ספקטור, ר' בנימין זאב חשין ז"ל ועוד.

אין לתאר את היופי והתפארת של האמת שהיתה אז בבית מדרשינו, על אף שהיו

אז רק קומץ מועט בכל זאת הם היו רב האיות. התפילה היתה יוקדת ולוהטת ממש כיוורה רותחת. ומה נחמד היה המראה לראות אותו זקן ישיש מופלג החסיד רבי נפתלי דובינסקי ז"ל, עומד ורוקד ומכה כף אל כף ומתפלל בקולות וברקים, על אף שהיה כבר אז ישיש מופלג. הוא היה שריד אחרון לחבורת העובדים באומן. גם היו אברכים צעירים שנהמו בתפלתם כאריות, כדוגמת החסיד הנלהב ר' עמרם הורביץ ז"ל.

כן הייתי בימי ילדותי מסתופף בקיבוץ הקדוש של אני"ש במירון

ר' יהושע יונתן דרוק

בימי ראש השנה הקדושים, והייתי יושב סמוך ונראה למקום מושבו של הרה"ח ר"ש שפירא ז"ל. ומה נפלא ונעים היו התפלות של ר"ה עם הנוסחאות הידועות מאנ"ש, כפי שנשמעו ע"י נעים זמירות ישראל הבעל תפילה הנוודע החסיד ר' נחמן ישראל בורשטיין ז"ל, שהיה לו קול ערב ביותר והרים בתפלתו את כל הציבור למחוזות גבוהים והייתי שואב מכך חיות לכל השנה.

עם כל זה, עדיין לא זכיתי לדעת מה זה ברסלב, כי הייתי מתפלל הרבה שבתות בביהמ"ד של חסידי חב"ד במא"ש, יחד עם מו"ז הגאון הגדול ר' חיים דרוק ז"ל בעל האורות חיים, שהיה מתפלל שם קבוע בשבת, כך שעל אף שהרבה הסתופפתי כבר בין אני"ש וגם שמעתי הרבה מזקני ר' מרדכי לוזער עדיין לא הייתי ברסלב'ר חסיד.

שנות הבחרות בישיבת ברסלב

בהיותי כבר קרוב לגיל בר מצוה לקחני שאר בשרי ר' יצחק ווייצהנדר שליט"א והכניסני לישיבת ברסלב בבני ברק המעטירה. וזה היה המכה בפטיש' שהכניסני לגמרי ליורה הרוחת של ברסלב, להידבק בתורתו הק' של רביז"ל ובעצותיו הקדושים.

כל הישיבה, ישיבה קטנה וישיבה גדולה ביחד, מנתה אז פחות מחמישים בחורים. היו אז בישיבה מצד אחד אריות בתורה מתמידים ושקדנים עצומים, כר' נתן ברנש"י שפירא, ר' נחמן זאב פראנק ולהבחל"ח הקדוש ר' אליעזר ווייספיטש הי"ד, ומאידך גיסא עובדים שהתפללו בקולות וברקים. זכורני כי פעם הגיע רלו"צ בנדר זצ"ל לישיבה למסור שיחה ואח"כ התפלל איתנו מעריב, והתפעל מאד מהתפילה באמרו כי התפלה בישיבה הזכירה לו את ליל כל נדרי, כך היתה נראית התפילות בישיבה מידי יום ביומו.

עוד צרוב בזכרוני ימי קדם, איך שנסענו יחד כל הישיבה בכל ליל ישישי לשדה בגבעת שמואל הסמוכה לב"ב, שם התיישבנו על הארץ ושרנו ניגוני דביקות והתעוררות ולאחר מכן התפורנו כל אחד לפינתו להתבודדות ולשיחה בינו לבין קונו. כך נכנסתי לעבודה הזאת של התבודדות. כמו"כ בתקופות מסוימות היו הסעות לפעל"ד כמה פעמים בכל יום; בצהריים בהפסקה, בערב אחרי סדר שלישי ושוב בחצות הלילה.

אחד מחברי מאותם הימים נענה פעם בבדיחותא: 'בישיבה ירבתי שש שנים ולא למדתי הרבה, אבל נשמתי ברסלב!'. כי הישיבה

היתה אש יוקדת באשו הגדולה של רביז"ל, וכמו שאמר מוהרנ"ת "אין ברסלב ברענט א פייער" - זו היתה הישיבה.

עוד זאת אציין גודל האהבה והאחדות ששררו בין כלל תלמידי הישיבה, על אף שהיו אז בחורים שהיו מבוגרים ממני בעשר שנים ויותר, היינו ממש כאחים מלידה באהבה וריעות, ועד היום הזה שכבר עברו יותר משלושים שנה עדיין אנו ידידים ואוהבים בלב ונפש.

מידי שבוע היינו הולכים לבית הרה"ח ר' נתן ליברמנש שליט"א, והוא היה מדבר בשלהבת אש קודש דיבורים נלהבים בדרכי עבודת השי"ת והשכיל ביותר להוריד את כל התורות העמוקות בליקוטי מוהר"ן לעובדא ולמעשה ממש באופן מופלא ביותר. תיכף בסיום השיעור כבר הייתי מצפה לשיעור הבא מרוב מתיקות ונעימות הדיבורים שהלהיבו את ליבי לעבודת ה'. גם אח"כ שעבר לגור בעמנואל הייתי נוסע אליו בשבתות ליהנות מדיבוריו הנפלאים.

כן הייתי מאד מקורב לרה"ח ר' אלעזר מרדכי קעניג ז"ל והייתי נוסע לעיה"ק צפת לשב"ק כדי להתענג מזיוו. הרבה קבלתי ממנו ובפרט בסעודות מלוה מלכה' שערך בביתו, אז היה מדבר דיבורים פשוטים בהתחזקות והתעוררות גם הושפעת הרבה מעוצם ישוב דעתו הנפלא. כן הייתי מחובר לכתבי אביו הגה"צ ר' גדליה אהרן קעניג זצ"ל והיו לי הרבה צילומים ממכתביו (שנדפסו לאחרונה) והיו מחיים אותי לראות שעל כל שאלה של מקורב ענה בכזאת בהירות נפלאה.

המשך "עלה לתרופה"

ונשמתי, חכמתו ודמות דיוקנו של רביז"ל, מצוירים בתוך ספרו הק' (עי' היטב בסי' קצ"ב בליקו"מ).

ועיין עוד בליקו"מ בסימן קע"ח שכתוב "יש שיכבד עליו מאד, וקשה לו להוציא הדיבור להתוודות ועוד מניעות רבות, וצריך לזה שמחה של מצוה כגון חתונה של מצוה" עיי"ש. וממילא תוכל לצרף לכל הנ"ל שמחת יום חתונתך, וכל עבודת היום הזה תהיה מתוך שמחה של מצוה, ואפילו [בשעת] שבירת הלב והוידוי וההשתפכות והבכיה תהי' בשמחה, ותקיים מה שנאמר על ר"ה "כי קדוש היום לאדוננו, ואל תעצבו כי חדות ה' היא מעוזכם".

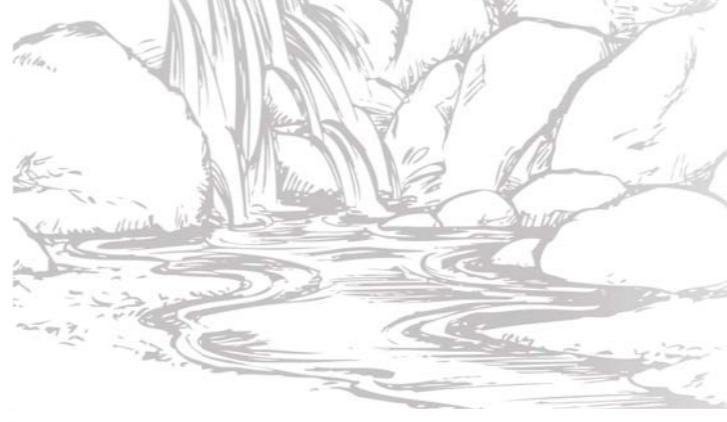
ומתוך גודל השמחה של היום, תחשוב ביישוב הדעת בהתבודדות, על סדר החיים שלך אחרי הנישואין בהיותך כבר אדם השלם, במה יזכה נער את ארחו... לעבוד את השי"ת בקבלת עול מלכותו ית', בעול תורה ויר"ש, בקדושה וטהרה באהבתו ויראתו ית', בקימת חצות ושעת ההתבודדות, בלימוד שו"ע ופוסקים, ולשקוד על דפי הגמרא בגמפ"ת, וביתר הלימודים כמובא בשיה"ר, ולזכור היטב מ"ש רביז"ל באגרת קדשו בלשונו הק' לאנ"ש: "ושמרו תורת משה עבד ה' כאשר לימדתי אתכם" --- ומשפט זה, הוא יסוד ועיקר באמונתנו והתקרבותנו לאור האורות אור הגנוז וכו', לקיים דבריו הק' על כל אשר יאמר כי הוא זה וכו', כמובא בלקו"מ קכ"ג עיי"ש. גם עפ"י הנ"ל תקיים בזה "היום אם בקולו תשמעו" כמאמר רביז"ל כי תעשה ביום אחד כל העבודות הק' אשריך וטוב לך.

גם ביום הפורים הק' אשר חל בימי שבעת ימי המשתה שלך, תוכל לקיים בפשיטות "כל הפושט יד - היינו תפילה כידוע - נותנין לו", היינו שפושט ידיו בתפילה לשמים בחי' פרישן בצלוי, נותנים לו משלוח מנות ומתנות מלעילא כפי ערך תפילותיו, כך הי' נוהג לפרש מורנו הרב רבי אברהם שטרנהרץ זצ"ל. וכן זכור לי, שאמר מוריני הנ"ל בהשבע ברכות שלי, לזכור היטב: שכל יום ויום משבעת הימים הללו מתקן את כל יום מכל ימי חייו עד הנה... כגון יום א' מתקן כל ימי א' של כל השנים וכן הלאה, ויש להאריך הרבה אבל די בזה.

מנאי ידיך החפץ בהצלחתך הנצחית לטוב לך כל הימים

נחמן ישראל בורשטיין

תכסוף ותשתוקק ליום חופתו הק' של רביז"ל... כמובא בחיי"מ, ובליל החתונה תזכור החסידים שעשה לך השי"ת מיום הוולדך... כמובא בהסיפומ"ע, ותתגעגע אחרי קדושת ה' בעטלירס... אשר רביז"ל כלול מהם כמאמר מוהרנ"ת, "אין זיאי האבין א הילוא גיטאהן...", ותזכה להיות בשמחה עם בן שמחה כל ימי חיך...

שאלה: ברצוני לדעת מה המנהג והמסורת אצל חסידי ברסלב בחומרות שונות בפסח?

תשובה א

הרה"ג ר' בצלאל גלינסקי

מקובל אצל רבים כי רביז"ל לא אחז מחומרות בפסח, אולם נראה לי כי יש חוסר הבנה בדברי רביז"ל.

מקור ההבנה הזו היא משיחות הר"ן (רלה) וז"ל: וגם בענין החומרות יתרות בפסח לא היה מסכים כלל על המרבים לדקדק יותר מדאי ונכנסים במרה שחורות גדולות. והאריך בשיחה זו אז כי איש אחד מאנשינו שאל לו זכרונו לברכה שאלה אחת בענין איזה חומרה בפסח איך להתנהג, ואז התלוצץ ממנו מאד, והרבה לדבר מענין זה שאין צריכין לחפש אחר חומרות יתרות ושגוען ובלבולים. ואמר שהוא בעצמו גם כן כבר היה שקוע בענין זה מאד שהיו עולים על דעתו חומרות יתרות מאד מאד, ופעם אחד היה חושב מחשבות בענין המים על פסח שחשש שמא יש איזה משהו במים ששואבין, ואם יכין לו מים על כל ימי הפסח כמו שנוהגין קצת, גם זה לא הוטב בעיניו, כי קשה לשמור היטב המים מערב פסח על כל ימי הפסח, ולא הוטב בעיניו שום מים רק מי מעין הנובעים ויוצאים והולכים ובאים מים חדשים בכל עת. אבל במקום שהוא זכרונו לברכה היה יושב לא היה שום מעין כזה, והיה בדעתו לנסוע על פסח למקום שיש שם מי מעין כזה. כל כך נכנס בחומרות ומרה שחורות ודקדוקים יתרים. אבל עכשיו הוא מתלוצץ מזה כי אין צריכין לחפש אחר חומרות יתרות אפילו בפסח. מכאן נובע ההבנה שרביז"ל היה נגד חומרות בפסח.

אמנם כשמעיינים היטב בשיחה הנ"ל רואים להיפך, כי רביז"ל בעצמו מציין שהיו נוהגין להכין מים לפסח, רק גם זה לא הוטב בעיניו ורצה להחמיר יותר, ומחמת זה יצטרך לעקור ממקומו וכו' וכו' עד שייכנס למרה שחורה מחמת החומרות. הרי מבואר שרק חומרות יתירות שאין העולם נוהג בזה ורק לפי דעתו רוצה לחדש כל מיני חומרות והנהגות, עליהם כתב רביז"ל שאין צורך לעשות כן כלל, אבל חומרא שמקובלת אצל אבותיו או קהילתו ודאי שאין לזוז ממנה, אדרבא יש גם חשש איסור של 'אל תטוש' לשנות ממנהגי אבותיו. ואף אצל מוהרנ"ת מבואר בשי"ק שנהג

בביתו להכין מים לפסח, הרי מבואר להדיא שכל מנהג שנהגו בזה לא שינו זאת אצל אנ"ש. וכפי הידוע נהגו רבים מאנ"ש להכין מים לפסח, [איני נכנס כעת לעצם הענין, אם לפי התנאים כיום צריך אכן להחמיר בזה].

וכן מקובל בשם רבינו בענין החומרא של אכילת 'שרויה', שרביז"ל אמר שמי שלא התחיל אין צריך להתחיל, אבל מי שכבר התחיל לא ישנה מנהגו, והיינו ע"כ כמו שאמרנו שכל שנוהגים כן אצל משפחתו, עליו לנהוג כן, וכן נהגו כל אנ"ש בענין אכילת שרויה, וממילא ה"ה לשאר החומרות בפסח, כל חומרא שנהגו כן במשפחתו עליו להמשיך לנהוג כן, רק להמציא חומרות חדשות בזה סבר רבינו שאין צריך לזה כלל.

עוד נקודה יסודית יש לברר בענין ההכרעות ההלכתיות כשיש מחלוקת הפוסקים, שמשום מה השתרשה אצל הרבה מחסידי ברסלב כי דעת רביז"ל שכל שיש פוסק א' שמיקל אפשר לסמוך עליו, והבנה זו מקורה מחיי מוהר"ן (תמד) שם מסופר כי הציעו איזה רבנות למוהרנ"ת והיה ירא מאד לקחת על עצמו אחריות להכריע בשאלות, אמר לו רביז"ל, שאין לו מה לדאוג בהכרעתו, כי אם יש איזה פוסק שיכול לסמוך עליו אין להתירא עוד כלל. ומזה נשתרבב כי בברסלב מקובל שאפשר לסמוך על כל דעה שמקילה בכל שאלה שתהיה.

אמנם ודאי שאי אפשר לפרש את השיחה הנ"ל כפשוטו, כיון שרביז"ל הזהירנו פעמים רבות שלא לזוז מסעיף קטן בשו"ע, ובשו"ע יש כללים ברורים בנושא זה וכמו שיבואר.

בשו"ע חו"מ (כ"ה סעי' ב') כתב הרמ"א שאם יש מחלוקת בין הפוסקים כך הם כללי ההכרעה: אם המחלוקת הוא בדין דאורייתא, כיון שיש כלל שספק דאורייתא לחומרא יש לילך אחר המחמיר, אלא אם כן הוא יחיד נגד רבים, שבכהאי גוונא הלכה כרבים אפי' להקל. אם הנידון הוא בדין דרבנן, כיון שספק דרבנן לקולא אפשר לסמוך על המיקל, אולם אך ורק בשני תנאים; א' שאין רבים כנגדו כי אם רבים חולקים על המיקל ודאי דהלכה

כרבים, ב' גם כשהחולקים שווים במנינם מ"מ אפשר לסמוך על המיקל רק כשהחולקים שווים בגדלותם בתורה בחכמה ובמנין תלמידיהם, אבל כל שאחד מהם גדול בחכמה ובמנין הלכה כמותו בין לקולא ובין לחומרא [אא"כ יש רבים כנגדו].

היוצא למעשה שאם יש שאלה הנוגעת לדאורייתא, אי אפשר להתחכם ולומר אני סומך על רב פלוני וכדומה, כיון שספק דאורייתא לחומרא, וגם באופן שהשאלה היא על דין דרבנן, מכל מקום אי אפשר לסמוך על הרב המיקל, באופן שהרב המחמיר גדול ממנו בחכמה ובמנין, ואפי' אם הרב המיקל הוא גדול בחכמה, אם רבים חולקים עליו אי אפשר לסמוך עליו להקל.

בכן, ודאי שרביז"ל לא התכוון לומר למוהרנ"ת לסמוך על דעת המיקל נגד רבים, שזה אסור אפילו בדין דרבנן, אלא על כרחך כוונת רביז"ל הייתה, שראה שמוהרנ"ת הוא ירא הוראה וגם באופן שע"פ כל הכללים והצירופים יוצא שמותר ע"פ הלכה, מ"מ הוא פוחד לסמוך על כל החשובות הנ"ל, לכן אמר לו שאם יש לך על מי לסמוך דהיינו שאחד מהפוסקים כתב את כל הצירופים הנ"ל תוכל להיות שלם עם הפסק שאתה עומד לפסוק, כנלענ"ד.

בברכת פסח כשר ושמח.

תשובה ב

הרה"ח ר' נתן דוד שפירא

יש חומרות שהם לפעמים חומרא המביא לידי קולא. ובענין החומרות של פסח, אצל אנ"ש לא היתה בזה הנהגה כללית, לדוגמא אמור"ר ר' שמואל שפירא הקפיד על מצות עבודת יד וכן שלא לאכול 'געבראקס' (שרויה) אך לנו הילדים לא אמר להקפיד, עד שנכנסתי לשיבת 'חיי עולם' וחילקו שם מצות יד בחינם, אז התחלנו לאכול מצות יד ולא לאכול שרויה.

ובכלליות, מה שכתוב בשו"ע להלכה אפשר להחמיר בו ואין זה נקרא חומרות יתירות. בלי 'נערוון' (עצבים) מותר לעשות את כל החומרות, אך ודאי כי דבר המביא לנערוון ואפשר שיהיה כשר גם בלי זה, עדיף כן. כן ידוע כי בענייני קדושה אמר רבינו להחמיר בכל החומרות, אבל לא בשאר המצוות.

שכן, עיקר רצון רבינו היה "תנו לבכם לעבודת ה'", לכן גם לא אחז להתפלל עם כוונות האריז"ל וכדומה, כי זה מחסיר מהדביקות בה', וזה הרי העיקר כאמור. ולכן אם החומרות מביאים לידי עצבות ומרה שחורה או לידי קולות אחרות, לעבור על הלכה כלשהו כדי להשיג את חומרתו, אין צריך חומרות, אך אם החומרות אינם נוגדים דברי השו"ע ולא יפריעו לעבודת ה', מותר לעשותם.

מזרישת הנחל

מברכת את כל ידידנו ותומכינו

יהוד עם כלליות אנשי שלומינו די בכל אתר ואתר

בברכת חג פסח כשר ושמה

שנזכח עוד השנה לאכול מן הזבחים זמן הפסחים

ויסיר ממנו זמנל בית ישראל כל צרה וצוקה

וכל נגע ומהלה

בביאת משיח צדקינו במהרה בימינו אמן

א כשרין פריילאכן פסח

ההנהלה

במערת צורים

בצד המערבי של הרי מירון הנישאים, בין העמקים, מסתתרת לה העיירה הנקראת "פקיעין", אשר לפי מסורת תושביה היהודים הרי שהיא המקום היחיד בכל העולם כולו בו מתגוררים יהודים ברצף שלם מאז ימי בית שני ועד היום הזה.

זכתה העיר פקיעין ומסורת עתיקת יומין בידינו שהתנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו היו טמונים במערה אשר בה במשך י"ג שנה, כאשר עד היום הזה מראים את המערה, ואפילו מציינים בבירור את ה"ושם נברא מעיין לו וחרוב למאכלו" - - - גם קברי צדיקים לא חסרים בה, החל מהאמורא הארץ-ישראל רבי אושעיא איש טיריה, ועד לרבי יוסי בן לקוניא ויש אומרים עוד כמה וכמה שמות.

בטבורה של העיירה מתנוסס לו בית הכנסת העתיק והקדום, אשר לפי מסורת יהודי פקיעין הוקבעו בו אבנים מבית המקדש, ולא סתם אבנים, אלא דווקא מתוך עמודי "יכין ובוועז" ששכנו בפתח ההיכל.

קדושת המערה

לפני שנעסוק בזיהוי ונכונות המקומות, נספר קצת על נוראות קדושת מקום המערה בה התחבא רשב"י. דברים נוראים כותב המהר"ל מפראג על מקום קדוש זה (נצח ישראל פכ"ח): "דע כי אין ספק כי יש מקומות בעולם מיוחדים לדבר קדושה אלקות ביותר, ובפרט המערה שהיה רשב"י הקדוש נטמן ראוי לזה, ואין ספק שהיה נגלה אליהו להקדוש רשב"י כמה פעמים במערה, והיה גילוי של של אליהו".

עוד גילה לנו הרי"ז מרגליות (ביאור השיר בר יוחאי דף ל"ג) בשם האריז"ל: "שהיא היא אותה המערה אשר עמדו שם משה רבינו ואליהו הנביא וזכור לטוב, והיא היא המערה שנבראת בע"ש בין השמשות, וכמו שמשו רבינו ואליהו הנביא זל"ט השיגו שמה במערה הקדושה השגות גדולות ומראות אלהות כן רשב"י הקדוש ובנו הר"א השיגו שמה השגות ומדריגות גבוהות וכמ"ש בפ"ה הר"ח (סוכה מה): שרשב"י ראה שם מראות אלקים וגודל כבודו". וראה בדבריו שם עוד מקורות לזה.

עץ החרוב והמעין

ליד המערה מצויים כיום כמה עצי חרוב, שהם נראה "צאצאים" לאותו עץ חרוב עתיק שנברא בנס עבור הרשב"י ובנו, וכפי שמעיר בספר מסעות א"י משנת רפ"ב: "מאז נתגדל שם אילן אחר והנכרים נוהגים בו קדושה". אמנם בעל 'אהבת ציון' שהיה שם בשנת תקכ"ה כתב "יש שם אילן החרובין של רשב"י והוא זקן ואינו עושה פירות והנכרים נוהגים בו קדושה, ואם נפשח ענף ממנו אין לוקחים אותו לשום תשמיש אף לתבערת יקוד אש אין

המערה בה נטמן הרשב"י ובנו י"ג שנה

בית הכנסת העתיק בפקיעין

המעין במרכז הכפר

אנו חוזרים ושבבים לאיזור לוד במרכז הארץ, שכן שם נכתב במפורש שהמערה נמצאת "במדברא דלוד", ואם כן לכאורה אנו מוכרחים להסיק מכך שגם "פקע" היא היא פקיעין התלמודית הנמצאת באיזור לוד.

ואכן כך נקטו רבים, ביניהם חו"ז בעל 'עדן ציון' המסתייג מזיהוי המערה בפקיעין מכמה נימוקים, ביניהם גם עקב צורת המערה שנראית קטנה ביותר וזה לשונו: "והרי המעשה דרשב"י דיבר סרה על מלכות הרשעה מוכח בשבת שם שהיה בכרם ביבנה. וא"כ קרוב הדבר שלא ברח כ"כ רחוק מיבנה לגליל סמוך למירון, רק נטמן במדברא דלוד כדאיתא בתיקוני זוהר, ומפני שבטעות נשתרבו להכפר הזה שהוא סמוך למירון השם פקיעין ע"כ נצמח גם זה הטעות שרשב"י נטמן שם, וגם מזה שהמערה אינה מחזקת רק שני אנשים בדוחק והוא כמו נקרת הצור, מוכח שלא זו היא המערה שנטמן רשב"י ור"א בנו, שהרי בגמ' שבת שם מוכח שהיתה מערה עמוקה ורחבה שהיו מפשיטין את בגדיהם וישבו בחול עד צוארם, וגם הלא ר"א היה בעל בשר וכו'". וראה שם עוד נימוקים לדעתו.

אולם בעל חבת ירושלים, ואחריו הרי"ז מרגליות מיישבים את גירסת הזוהר-חדש באופן מחדש ביותר וזה לשון החבת ירושלים: "והנראה שהיה אז מדבר ואולי היה נקרא על שם לוד הגם כי

במרכז הארץ, ולא שיך לומר שבדרך מיבנה ללוד הצפינו עד לגליל העליון.

כאן המקום לציין כי במקורות הקדומים מציינים את פקיעין שבגליל רק בשם הערבי שלו (עד היום) "בוקיעה", כמו רבי משה באסולה הכותב בשנת רפ"א: "וכל קהל לבוקיע, הוא כפר שיש בו המערה שנטמן בה רשב"י ובנו". וכן מוזכרת העיר בוקיעה בתשובות המבי"ט שהיה בתקופת האריז"ל.

הנוסע הראשון שכותב במפורש את שם העיר "פקיעין" הוא האור החיים הקדוש הכותב בחודש סיון שנת תק"ב: "ועקרתי דירתי מעכו, והלכנו כולנו לכפר פקיעין". מאוחר יותר בשנת תקכ"ד כותב הנוסע ר' שמחה מזאלאזיץ "ובפקיעין יש שם יהודים, נ' בעלי בתים עובדי שדות וכרמים, ונקראים פלחין, ופקיעין מלאה כל טוב, ארץ לא תסר בה, עיינות מים יוצאים בבקעה ובהר..." ומשם כמעט בכל ספרי המסעות כבר מופיע רק השם פקיעין ולא בוקיעה.

נוכל אולי ליישב את הדבר אם נקבל את הגירסה בתוספתא, לא כגירסת הכת"י, אלא כפי שהיא מודפסת ברוב המהדורות: "והקבילו פני רבי יהושע מפקיעין". אות אחת מוחלפת והקושיא נופלת מאליה, שכן לפי זה הכוונה שבדרך מיבנה ללוד הקבילים רבי יהושע מפקיעין, כלומר ר' יהושע שהגיע מפקיעין הגלילית, והכל על מקומו בא בשלום. אם נקבל גירסא זו הרי שיש לגרוס כן גם בירושלמי ובבבלי הנ"ל, שכן מדובר באותו מאמר ואותו סיפור.

מה שברור ללא ספק כי רבי יהושע בן חנניה מקום מושבו היה בעיר פקיעין. כפי שמשמע מעוד מקורות ולא דווקא מהמאמר הנ"ל. השאלה היא רק לאיזה פקיעין הכוונה. יש לציין כי אמנם המסורת העתיקה של יהודי פקיעין מציינת את בית הכנסת העתיק שם (כפי שנרחיב להלן בעז"ה) כמקום בית מדרשו של רבי יהושע בן חנניה.

אך לא כן דעת רוב ככל נוסעי וחוקרי הארץ, החל מרבינו אשתורי הפרחי בספרו כפתור ופרח, הנוקט בפשטות שהעיר פקיעין נמצאת בשפלה בין יבנה ללוד, וכדבריו כתב בעל תבואות הארץ וכן גם בספר אדמת קודש המתייחס לשינויי הגירסאות בתוספתא, וטענתו עמו שלא יתכן לשנות גירסאות בג' מקומות בדברי חז"ל, רק כדי ליישב את המורגל בפי יהודי הגליל כי פקיעין נמצאת שם. לפי דרכו הוא חיפש ומצא כפר ערבי בשם "אל קובאב", שנמצא 10 ק"מ מדרום מזרח לעיר רמלה, בדיוק באמצע הדרך בין יבנה ללוד, ולדעתו זו היא פקיעין המקורית.

עם זאת אין ספק שפקיעין-בוקיעה שבגליל היה יישוב יהודי מובהק בתקופת המשנה והתלמוד, ומעידים על זה המימצאים העתיקים, שרידים של בתי כנסיות ומערות קבורה וכמובן קברי הצדיקים מתקופת חז"ל.

מערתא דפקע או מדברא דלוד

ואם לגבי זיהוי המקום כפקיעין שדי ביה נרגא, הרי שלגבי נכונות המסורת העתיקה כי כאן במקום שוכנת המערה בה נטמן רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו, ישנה שאלה בפני עצמה, שכן זה לשון המדרש רבה (קהלת י'): "רשב"י ורבי אלעזר בריה הוון טמירין במערתא דפקע י"ג שנים בשמדא". כלומר שהם נחבאו במערה של "פקע" י"ג שנים בשנות השמד.

נקודת החבר

לקבל דין מן דין

ר' שמעון נתן שפירא

כן, אתה יכול!

עבודת איש הישראלי. אכן, לצערנו ישנם רבים אשר מחמת סיבות רבות אין ביכולתם לקום מידי לילה בחצות, אם מחמת טרדות הבית והפרנסה, והעיקר הוא מחמת מניעות המח כמובן. ברם, אם מזדמן לו איזה לילה פנוי מטרדות, שאז כן ביכולתו להזדרז לעלות על יצועו ולזכות לקום בחצות, גם כן לא יקפוץ על המציאה לחטוף עוד מעט טוב ולקיים את עצת רביה"ק כראוי. או לחילופין אם אירע (או שכך הוא סדר יומו, בפרט בלילות החורף שזמן חצות הוא מוקדם מאד בסביבות השעה 11:00) שהוא ממילא ער בשעה זו, יתקשה לנצל זמן יקר זה לחטוף בו תיקון חצות והתבודדות ולימוד תורה, אשר אין כאן המקום להרחיב בגודל יקרת דבר זה (ואף שיעקר התיקון מרבינו הוא "לקום" בחצות אבל גם אם כבר נשאר ער לא יפסיד אוצר זה). אין זה אלא שהוא כבר החליט בדעתו (מעצת היצר) כי עצה זו של חצות אינה קשורה אליו ה".

והאמת היא להיפך: האדם צריך לכסוף ולהתגעגע תמיד מתי יזכה לקיים עניין זה בקביעות כראוי ואז כשיזדמן לו לעשות כן לילה אחד או יותר, או בלילות של בין הזמנים שאין את סדרי הכולל וכדומה, יזדרז לחטוף זאת בשתי ידיו. כמו שאומרים בשם החיד"א לפרש הפסוק "כי אקח מועד אני מישירים אשפוט", שאם האדם כל השנה עסוק ואינו יכול ללמוד כראוי וכו', אזי כשמגיע ימי המועד וזמנו פנוי, אם עוסק בתורה ועבודת ה' הרי הוא מגלה בזה שרצונו ותשוקתו באמת לעשות כן בכל עת, רק שהטרדות מונעים זאת ממנו, ומקבל שכרו משלם.

עוד דוגמא: לגבי תפילה בכונה באריכות והתעוררות כדבעי, גם אם אין כל אחד זוכה לכך, עדיין, מדי יום ביומו, אסור לאדם להחליט ולקבוע בדעתו כי העבודה הגדולה הזו אינה נוגעת אליו, אלא אדרבה אם יזדמן לו להתעורר בבוקר מוקדם מהצפוי, יזדרז להניח טו"ת חצי שעה לפני התחלת זמן התפילה ולהכניס עצמו בתוך תיבות התפילה בכל הכוח והכוונה כראוי.

וכך בכל ענייני עבודת ה' על האדם להחליט בדעתו: כן, אני יכול! זה כן שייך אלי! ובכל הזדמנות שיוכל, יעשה זאת כראוי וכנכון בהתלהבות ושמחה בס"ד.

והעיקר כמו שמסיים מוהרנ"ת בשיחות הר"ן (שם): "והיו מתחננים ומבקשים מאד מהשם יתברך על זה שיעזור אותם לקיים דברי הנהגותיו הקדושים, והשם יתברך עוזרם על זה".

זכינו לחסות בצילו של רביה"ק המאיר לנו בכל דרכינו, לעבוד את הבורא יתברך באמת, בתמימות ובפשיטות. הרבה עצות ודרכים, ציוויים ותורות גילה לנו רביה"ק, מהם באופן של חיוב 'חוק ולא יעבור' ומהם בתור עצה ודרך אשר מי שיקיים אותה יזכה להתקרב לה' יתברך יותר.

כדי לקיים את כל מה שציווה רבינו הקדוש צריך חיזוק ועידוד רב, כפי שרבינו בעצמו אמר (שיחות הר"ן קפ"ה): "כל מה שאני מצוה

לעשות הוא כבוד מאד לעשות" וכמו שמתאר זאת מוהרנ"ת (שם): "וכל מה שציווה לעשות, אפילו היה נראה דבר קל ופשוט מאד, היה כבוד מאד על האדם לעשות, והיה מונח עליו כל מיני כבודות והיו עליו כמה וכמה מניעות אף על פי שהדבר היה דבר פשוט.

ואילו לא היה מצווה רבינו זכרונו לברכה לעשות אותו הדבר רק האדם היה רוצה לעשות זאת מעצמו היה קל עליו מאד לעשות, אבל כשציווה רבינו זכרונו לברכה לעשותו היה כבוד מאד, אבל אף על פי כן

היו אנשים שלו מקיימים דבריו תמיד, כי ידעו מזה שדבריו שהוא מצווה כבוד מאד לעשותו והיו מכריחים עצמם מאד מאד לקיים דבריו די"קא".

דברי אלה חשבתי לעורר (ובמיוחד לעורר את עצמי) על נקודה כללית הנוגעת להרבה עניינים לעבודת ה', והוא מה שישנם כאלו המתרפים מלקיים דברי רביה"ק ועצותיו בפשיטות גמור, בתואנה כי "זה לא בשבילי" וכפי שאומרים זאת באידיש: "דאס איז נישט פאר מיר".

לשם דוגמא: העבודה הנשגבה של "קימת חצות", שהיא עיקר

צריך לכסוף

ולהתגעגע תמיד מתי

יזכה לקיים עניין זה

בקביעות כראוי ואז

כשיזדמן לו לעשות

כן לילה אחד או

יותר, או בלילות של

בין הזמנים שאין את

סדרי הכולל וכדומה,

יזדרז לחטוף זאת

בשתי ידיו

איש טיריא. בירושלמי מצאנו כמה פעמים סיפורים על זהירותו מגזל. במס' ב"ק מספרת הגמרא כי רבי אושעיא היה כובס, ומשום כך נהג ללבוש בגדים שונים מכולם כדי שלא יאמרו שגזל את הבגדים מלקוחותיו. ובמס' ב"מ מסופר כי פעם אחת איבדה המלכה תכשיטים וכלי זהב במקום שבו נהג לכבס, כשמצאם רבי אושעיא החזירם למלכה, למרות שלא רצתה לקבלם משום שיש לה די והותר, וטענתו בפיו כי כך ציוותה התורה. באותה שעה אמרה המלכה "ברוך אלוקי היהודים" ונקדש שם ה' בעולם. דבר נורא מצאנו במדרש רבה (ויקרא ל, א) כשנפטר רבי אושעיא ריחפה מיטתו באויר וקראו עליו: "אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה שאהב הקב"ה לאבא אושעיא איש טיריא בוז יבזו לו".

הציון נמצא בתוך חצר מוקפת גדר אבנים. לפני שנים מספר כאשר בנו יסודות לגדר חדשה מסביב לציון התגלה פתח המערה, ונתברר כי הציון הוא למעשה מעל מערה סתומה.

שמעתי מבני ביתו של החסיד רבי שמואל הורביץ זצ"ל כי הוא נהג רבות לנסוע ממקום מגוריו במירון לעבר ציון רבי אושעיא, שם שהה שעות רבות מספור, כשהוא מתבטא גדולות ונצורות על גודל קדושת המקום ונעימות העבודה בסביבתו.

בשנים האחרונות השתרשה סגולה, הגם שלא מצאנו שום מקור כתוב לזה, הרי שהמקור היחיד הוא המציאות בשטח, שרבים רבים מעידים שנושעו בישועות פלאיות. ובכן, סדר הסגולה היא שניגשים לציון רבי אושעיא ומבטיחים כי כאשר תגיע ישועה פלונית, ינדבו סעודה ("א דווקא בשרית) למנין אנשים ליד הציון הקדוש. ויעידו הסעודות הנערכות במקום כמה פעמים ביום כדי לגלות כי אכן הסגולה פועלת...

רבי אושעיא רבה או אבא אושעיא

לדברי הרב הרצברג בספרו מקומות קדושים וקברי צדיקים בגליל, מדובר כאן בציונו של "אבא אושעיא איש טיריה" ואילו האמורא "רבי אושעיא רבה" קבור גם הוא בפקיעין, אך לא מצד צפון אלא מצד דרום, במעלה ההר מעל מערת הרשב"י ועץ החרובין, מעבר לכביש בתוך שטח בית הקברות היהודי העתיק של פקיעין. ואמנם רבי אושעיא רבה ורבי אבא אושעיא איש טיריה הם שני אמוראים בתקופות שונות, וראה בספר הנ"ל מה שהאריך לברר בענין זה.

רבי יוסי לקוניא או רבי יוסי דפקיעין

במורדותיו של הכפר פקיעין, בין החצרות והבתים של הגויים, שוכן קברו של רבי יוסי. לפי המסורת העתיקה בפקיעין מדובר ברבי יוסי דפקיעין הנזכר בזוה"ק, אולם האריז"ל כבר גילה שמקום מנוחתו במקום גילוי ספרא דצניעותא (כיום ביער הבעש"ט ליד צפת). אי לכך יש לקבל את הגירסא שמדובר בקברו של רבי יוסי בן לקוניא, חמיו של רבי אלעזר בן רשב"י.

מעניין תיאורו של רבי יוסף סופר מצפת "הקבר שלו הוא פלא גדול שנעשה באבן גדול כמו תנור, והוא שוכב בתוכו ואל הקבר יש אבן גדולה כמו דלת". ואכן עד היו נראה הציון כמו תנור. יצויין כי הגישה למקום קצת מסובכת, ובפרט יש להזהר בשעות היום, ובמיוחד כאשר שורר מצב בטחוני מתוח. אכן בשעות הלילה המאוחרות בדרך כלל ניתן לגשת למקום בבטחה בעז"ה. ויה"ר שבזכות הצדיקים נזכה לגאולה וישועה שלימה למען הכלל והפרט בתוך כל עם ישראל.

קבר רבי יוסי בפקיעין

פתח המערה שהתגלה בעת שיפוץ הגדר בציון רבי אושעיא

תבליט המנורה על קיר בית הכנסת העתיק

רחוק מהם כשני ימים ויותר". ואילו הריא"ז מרגליות (בהגהותיו לתקו"ז מובא בחדות ירושלים מהדורת תשכ"ד בהערות) מפרט ומבאר יותר: "יכול להיות כי קודם שרשב"י ובנו הקדושים ישבו שם, היתה שמה מדבר שוממה, וקראוהו מדברא דלוד, ואח"כ כשיצאו רשב"י ובנו מהמערה שם, ונשאר שמה המעיין, נעשה שמה מהמדבר ישוב - קראוהו אותו כפר פקיעין". כלומר שהמעין שנברא בנס עבור הרשב"י הוא זה שגרם להעלמות ה"מדבר" ובגינו נעשה שם מקום ישוב בשם פקיעין.

אם נרצה להכנס קצת לשערי השערות, נוכל אולי לשער כי כמו שמצאנו בכמה וכמה מקומות שלאחר חורבן הבית כאשר גלה עם ישראל לגליל, העתיקו שמות ערים מסויימים לגליל, כמו חצור ובית לחם ועוד, יתכן שגם שם העיר פקיעין הנמצאת בשפילה העתיקה לגליל העליון והעניקו לעיר בוקיעה את השם פקיעין.

עד היום מתגוררת בכפר משפחה יהודית שורשית, משפחת זינאטי, המתחזקת את

האתרים הקדושים ובעיקר את בית הכנסת העתיק. לפי המסורת המשפחתית הם צאצאים ישירים דור אחר דור ליהודים תושבי פקיעין הדרים בדיוק באותו מקום מאז שהגיעו לכאן לאחר חורבן בית שני.

בית הכנסת העתיק

באחת הסימטאות העתיקות, סמוך לכפר המעיין נמצא בית כנסת עתיק שנבנה מחדש בשנת תרל"ג על שרידיו של בית הכנסת העתיק המיוחס לזמן חורבן בית שני, ושעל קירותיו מופיעים אבנים מבית המקדש עליהם חרוטים צורת המנורה ופתח ההיכל, ועל פי עדות יהודי פקיעין האבנים הם מתוך עמודי "יכין ובוועז" שעמדו משני צידי ההיכל.

קבר רבי אושעיא איש טיריא

על אם הדרך מצפון לפקיעין נמצא קברו של האמורא רבי אושעיא

הכבשן

סיפורים מכבשונה של ברסלב

אין פאבריק

מהנעשה והנשמע בחבורות האברכים

הצום שלא נשבר...

"ראובלע" - כך נקרא בחיבה אצל חסידי ברסלב בדור הקודם. דמותו אפופת המסתורין כמעט ונידונה לשכחה ואבדון, אלמלא גזרה ההשגחה העליונה כי לפני תקופת מה נזכרו בו אחדים מאנשי החלו להעלות זכרונות עלומות מימי ביקוריו בארץ הקודש.

שמו המלא היה: ר' ראובן יהודה ראדזימינסקי. הוא נולד בפולין בשנות התר"צ לאביו ר' חיים יצחק, מחסידי גור. בניסים גלויים הוא זכה להינצל מהשוואה הנוראה יחד עם אביו וזקנו כאשר ברחו דרך בוכרה ועלו להשתקע בארץ הקודש. אביו התגורר בתל אביב, והוא קיים "הווי גולה למקום תורה", ללמוד בעיר הקודש ירושלים בישיבת המהרי"ם דושינסקיא.

בודד, בלי מכרים ומשפחה, התגורר בחדרו אשר בבנין הישיבה ונפשו, שהיתה כמהה וצמאה לחוש את קרבת אלקים, למלאות את החסר שנחרט בנפשו הצעירה על שנות נעוריו שנגזלו ממנו בשנות הזעם, מצאה נוחם בבית מדרשו הגדול במאה שערים. כך במשך השנים הוא התיידד עם אנשי שלומינו שלא הפסיקו להרעיף עליו דברי עידוד וחיוזוק יוצאים מכבשונו של רבינו הקדוש ותלמידיו, עד שזכה להתקרב לאורו של רביה"ק ולילך בדרך עצתו.

בהמשך עבר ללמוד בישיבת 'לומז'ה' בפתח תקוה. כן הוסמך לשחיטה ע"י הרה"ג ר' זעליג ראובן בענגיס זצ"ל ראב"ד העדה החרדית בירושלים.

לימים היגר לארה"ב, שם הקים את ביתו ועבד לפרנסתו כשוחט בכמה עיירות באיזורים הנדחים של צפון המדינה.

היה עובד את ה' בהצנע לכת. מדי לילה היה קם בחצות ויוצא עם סירה על גבי הנהר הסמוך לביתו לקיים את עצת 'הניעור בלילה'. כמו כן זכה כמה פעמים להשתטח על ציון רביה"ק.

בשנת תשל"ו ושוב בשנת תשנ"ד חזר לביקור בארץ הקודש להתראות עם אנשי שלומינו ידידי נפשו. ביקורים אלו נמשכו על פני תקופה לא קצרה, ואנשי שהיו אתו בידידות עוד זוכרים את שיחותיו הלבביות מלאות בזכרונות על העובדים מהדור הקודם.

להלן סיפור אחד מני רבים, המראה על גדולתם של אנשי שלומינו, איך שבשמים מקפידים על כבודם ואבוי למי שמזלזל בהם.

וכך מספר ר' ראובלע:

"ידידי היקר מחשובי אנשי שלומינו, החסיד ר' שמואל צ'ציק היה כידוע עובד את ה' במרבית שעות היממה במסירות עצומה. בירושלים של אותם ימים היה בזה תוספת עבודה כאשר לא היה אפילו משהו להשביע את רעבונו, ואעפ"כ לא הפסיק מעבודתו למשך שעות ארוכות.

באחד הימים נקלע יחד עם ידידי ר' דוד קלמנוביץ (ראמענישער) למלון "ארץ ישראל" - שהיה שוכן במקום שמתנוסס היום בית

מדרשו הגדול במאה שערים, בעת שהתקיים שם שמחת חתונה לאחד מבני ירושלים. ר' שמואל ור' דוד שזה שעות ארוכות לא בא אוכל לתוך פיהם ששו על המציאה, ונכנסו לתוככי המלון במחשבה להשיב את לבם בסעודת החתונה.

אחד מבעלי השמחה שראה כיצד שני האורחים, הבלתי מוזמנים בעליל, מתיישבים על מקומותיהם, ניגש אליהם ודרש מהם בתקיפות שיעזבו את האולם תיכף ומיד, בעילה כי אין זה מכבוד השמחה והמשפחה שייסבו בסעודה זו.

ר' שמואל החל להתחנן על נפשו שירחם עליהם מכיון שהוא מותש מהצום הממושך, כאמור,

אך הלה אטם אזנו משמוע ועמד עליהם בחזקה עד שעזבו את המקום בבושת פנים...

מסיים ר' ראובלע: הכרתי את האיש שהוציאם, הוא היה אז אדם אמיד ומכובד, אך לאחר מכן התהפך עליו הגלגל עד שהוצרך לברוח לארה"ב והגיע עד פת לחם ממש... הוא גם העיד בפני, כי הוא מרגיש שכל זה הגיע לו כעונש על הפגיעה בעובדי ה' היראים והשלמים...

כי כך קיבלנו מאנשי כמה חמור הפגיעה באחד המקורב לרבינו הקדוש.

ר' ראובלע נפטר זקן ושבוע ימים ביום ב' אדר תשע"ה והובא למנוחות בבית החיים 'ויזניץ' בעיר מאנסי - נוי יארק. הותיר אחריו בניו וחתניו מפארי חסידי גור בארה"ב.

שבת מירון - פרשת יתרו

כיריית ההתחלה לאחר המגבית הגדול "אני בלעדיך איני יכול" שכלל החברים שמו ליבם ונפשם למעלה מכוחותיהם לייסד ולחדש את "מורשת הנחל" התקיימה שבת מרוממת ומרגשת בשב"ק פרשת יתרו באתרא קדישא מירון.

השבת שהתקיימה בסימן "ייסוד חבורות אברכים בכל עיר" בשילוב סיום ליקוטי מוהר"ן הדליקה את אשו של רבינו ביתר שאת, להתחזק ולהתחדש בקיום עצות רבינו הקדוש וההליכה בדרכיו, באחדות ובאהבה לקבל דין מן דין.

האכסניא היתה בקומפלקס מתחם 'בני עקיבא' אך כדי למלא את הביקוש הגובר של כלליות אנשי לקחת חבל בשבת זו, נשכרו דירות נוספות בכפר מירון, זאת מלבד כאלו שהשיגו מקומות אכסניא בכוחות עצמם.

כבר בטועמיה הורגש באויר "האהבה שבינינו" כאשר נפגשים מאות אנשי שלומינו מכל רחבי ארץ הקודש ואף מחוצה לה, שהתאחדו ובאו לשבות בשבת התאחדו באתרא קדישא מירון.

בשעה היעודה התמלא היכל בית הכנסת במתחם מפה אל פה. ולאחר תפילת מנחה בהתלהבות נשא הר"ר שמעון צבי שפירא דברים נלהבים בגודל מעלת השבת שכולה אחדות ואהבת חברים ושעל כל

אחד להשתתף בחבורה שבועית.

בסיום התפילה ירדו הקהל להיכל הסעודות, כאשר שיבוץ המקומות נעשה בסדר מיוחד כל חבורה שבועית עם חבריה, וכן אברכי כל עיר ועיר איש על מחנהו ואיש על דגלו.

במשך הסעודה נשמעו דיבורים נלהבים ע"י הרה"ח ר' נתן מיימון שהרחיב בענין ההתקבצות וההתאספות יחד, כאשר המקום גרים - אתרא קדישא מירון בו מתקיים הקיבוץ הגדול ביותר של בני ישראל ביום הילולת הרשב"י שיותר מחצי מליון אנשים מתקבצים ובאים למקום אחד. והוא הטעים את דברי הגמרא בדף היומי ברכות (מב) כי תלמיד חכם אינו מיסב עם עמי הארץ, הרי שכולנו צריכים היות תלמידים של החכם הגדול - רבינו הקדוש זיע"א וללכת בדרכיו.

בשעת חצות לילה, התקבצו בציון ר' יוחנן הסנדלר לשיר שירי געגועים ודביקות לקל חי ולאחר מכן יצאו לשדה הסמוך לשעה התבודדות.

לאחר קיום עצת 'הניעור בלילה', החלו להתקבץ בהיכל בית המדרש ולהתכונן לתפילת השחר. בפניות היה אפשר לראות כאלו שהתחילו את התפילה לבדם, לטעום ולו במעט נועם התפילה של העובדים בדורות עברו שעסקו בעבודת התפילה שעות ארוכות. ולא

ארך הזמן עד שהיכל בית המדרש געש ורעש מקול התפילה בכח ובהתלהבות.

בסיום התפילה התקיימה סעודת צפרא דשבתא, ולאחר זמירות שבת בהתרוממות, בשילוב ניגוני קבלת התורה וחג השבועות, נשמעו דיבורים מתוקים מדבש ע"י הרה"ח ר' אליהו גודלביסקי שהאריך בענין 'עמא דקבילו אורייתא ולא חכימו' שצריכים לקבל את דברי רבינו הקדוש בתמימות ובפשיטות גמור, בלי שום חכמות. וזה מה שיחזיק אותנו בכל מצב ובכל זמן.

בד בבד התקיים שיעור מיוחד לדוברי לשה"ק בהיכל בית המדרש למעלה ע"י הרה"ח ר' נתן מיימון.

בסעודה שלישית התקבצו כל הקהל יחדיו, לקיים סעודת רעווא דרעווין בצוותא, יחד עם מעמד "סיום ליקוטי מוהר"ן" הנלמד ע"י רבבות אנשי בסדר "העמוד היומי".

הר"ר אברהם יצחק כרמל התכבד לסיים ולהתחיל את הספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן, כאשר הוא הרחיב בנועם שיחו על הפתיחה של לכו חזו, שה'לא תשכח' הוא ע"י שמחפשים את השי"ת ע"י קדש עצמך במותר לך, כן עורר על חשיבות ההשתתפות בחבורה. לאחריה פצחו כל הקהל בריקודים נלהבים על נועם גורלינו, שנמשכו למשך שעה ארוכה.

ר' אברהם יצחק כרמל בסעודה שלישית

הקהל בתפילת ערבית של מוצאי שבת

כמידי שנה נערכה מסיבת פורים לילדי החמד, במרכז נערכת הצגה מיוחדת ע"י תלמידי כיתה ח', כאשר גם המשגיחים עצמם משתתפים כמציגים להנאת כלל הילדים. הסיפור היה של החוזה בכוכבים שאמר לעני כי פרנסתו תהיה ע"י שייהפך לגנב רח"ל 'א געוואלט און נישט געוואלט' וכו'. לאחר מכן יצאו כולם בריקודים נלהבים על הנסים והנפלאות שעשה ה' לנו בימים ההם בזמן הזה.

גם בבית שמש, נהנו ילדי חבורות הנערים 'זכרון אלעזר' ממסיבת פורים מושקעת עם ריקודי שמחה והתלהבות, כאשר במרכז נערכה הצגה חינוכית ע"י התלמידים מהסיפור של העני והיהלום שסיפר רביה"ק.

מכינה לשיבה

בליל שבת זכור התקיימה מעין שבת התאחדות לתלמידי המכינה לשיבה. הנערים התאספו ביום שישי אה"צ, התפללו תפילת מנחה וקבלת שבת בפלג המנחה, עם ריקודים עליזים כיאות לשבת שלפני פורים. לאחר תפילת ערבית בהתלהבות והתרוממות נערכה סעודת שבת בהשתתפות המשגיח ולאחר מכן נערכה 'עונג שבת' עם שיחות וסיפורים לרומם את לבות הנערים לקראת ימי הפורים הקדושים.

בליל תענית אסתר התקיימה מסיבת פורים עם ריקודים מרוממים, כאשר לקראת הסיום, ברוח של ימי הפורים, נשכבו כל התלמידים על הרצפה, כיסו עצמם בטליתות לזכור מה'תכלית' ומכך שעוד נשכב עם הרגליים לדלת...

חבורות הבחורים ירושלים

ליל שיש פרשת זכור יצאו בחורי החבורות להשתטח על קבר שמואל הנביא, ולאחר תיקון הכללי והתפילה של פורים בהתעוררות רב יצאו אל השדה הסמוך להתבודדות, לבקש ולהתחנן לצעוק 'הצילני...!'

במוצאי שבת"ק פרשת תצוה - זכור, נערכה סעודת מלוה מלכה רבתית. דברי הכנה לחג הפורים הקדוש השמייע הרה"ח ר' שמעון צבי שפירא, בתוך דבריו הזכיר כי הבהלה השוררת בעולם בימים אלו אותיות שמה היא מלשון 'קריירות' שהמן עמלק רוצים להכניס בנו עמהם יש להילחם בכל עוז. לאחר ברכת המזון יצאו הבחורים בריקודים עליזים בליווי כלי זמר.

בחצות ליל פורים דפרזים, קיימו הבחורים "הכנה דרבה" ע"י יציאה לשדה להתבודדות לבוא אל המלך להתחנן לו ולבקש מלפניו שיאיר לנו הארת מרדכי ואסתר.

חבורות הבחורים בי"ש

בליל שישי פרשת תצוה - שבת זכור התקיים "כנס הכנה לפורים" בשילוב סיום הש"ס של ראש החבורה הר"ר אלימלך חשין וגם סיומי מסכתות שונות שנלמדו ע"י בחורי החמד.

נשאו דברי הכנה הרה"ח ר' דוד קרלבך והרה"ח ר' בנימין ויצהנדרל (אשר נושא בחלק הארי של הוצאות החבורות). לאחר דבריו הנלהבים פצחו הבחורים בריקודים והמחאת כף לקראת ימי הפורים הממשמשים.

בחצות ליל תענית אסתר נתאספו שוב הבחורים להכנה דרבה' המסורתית של "מורשת הנחל". כאשר לאחר התבודדות בפעלד עלו לשפוך שיה על מצבת קבורת רחל אמנו ולהתפלל שם תפילת שחרית כותיקין עם סליחות בצעקה והתעוררות מעומק הלב. לאחר התפילה אמרו ברגש רב את התפילה לפורים מליקוטי תפילות.

כינוסי הכנה דרבה לקראת ימי הפורים

כמסורת מורשת הנחל, אשר שרשיה מקדמת דנא אצל אנ"ש העובדים, הרי שיום הפורים הוא היום בו נפתחים כל השערים וכל הפושט יד נותנים לו בפרט בענייני רוחניות ועבודת ה', אי לכך מתכוננים לימים קדושים אלו באופן מיוחד של התבודדות ושיחת הכנה להכניס בלבנו שגב קדושת הימים ולנצלם כראוי.

בעיה"ק ירושלים התאספו האברכים בליל תענית אסתר, בבית מדרשנו מא"ש בעז"נ לסעודת מצוה לרגל הילולת הרב מטשעהרין זצ"ל. הסעודה נתרמה ע"י משפחת מרזל תחי' לע"נ מרת אסתר בת ר' שלמה ע"ה.

נשמעו דברים ע"י הרה"ח ר' נתן שפירא שליט"א מבני ברק שהאריך להסביר במתק שפתיו את כל סדר הנסים של המגילה כאשר המטרה ביום הקדוש הזה של השכרות וכל שאר המצוות היא לצאת מהטבע והגשמיות לגמרי, ולהעלות הכל אל השי"ת.

בסיום הכינוס יצאו האברכים להתבודדות לצעוק ולזעוק 'הצילני מקליפת המן עמלק וזכני לקדושת מרדכי ואסתר' ביער הסמוך לקבר שמואל הנביא.

בבית שמש התאספו האברכים בביהמ"ד אנשי הצדיק ולאחר לגימה המקרבת שרו ניגוני התעוררות למשך זמן רב. לאחר מכן נשא דברים הרה"ח ר' אלימלך זילביגר מענין אמונה ושאין שום טבע כלל בעולם רק הכל מאת ה'.

בסיום המעמד פצחו בריקודים נלהבים להמתקת הדינים ובסיומה יצאו האברכים לקיים את עצת ההתבודדות להתחנן לזכות לקדושת ימי הפורים, ביערות שסביב העיר.

טיפה מן הים

מספרי רביז"ל ותלמידיו

אגרות ממוהרנ"ת לבנו

בעת שהתפשטה מגיפת החולי-רע לפני 189 שנים

היום דיקא. ואז טוב לה ולביתך והארכת ימים ושנים אמן. דברי אביך הכותב בחפזון ומצפה לישועת ה' מהרה.

נתן מברסקלב

(יום ד' ויחי תקצ"א)

בעזרת השם יתברך, יום א' וישב [י"ט כסלו] תקצ"א.

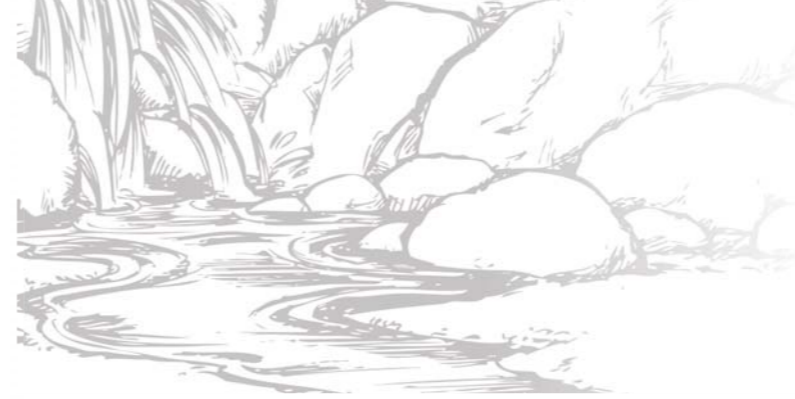
שלום לאהובי בני מורנו הרב יצחק ש"חיה. ובנו ש"חיה. ידעתי כי בודאי יהיה נשמע אצלכם כי גם פה הגיע החולאת לכמה אנשים רחמנא לצלן. על כן אני מברך להודיע צערנו, היות בשבת קדש נחלש בביתי מאנשי שלומנו הותיק מורנו הרב שמואל בן מורנו הרב יעקב מנעמרוב וחליו כבד עליו מאד, והוא מסכן מאד מאד, וגם בבית רבי יונה מלמד הסמוך לביתי נפטר ילדה אחת אתמול, והכל מהחולאת הנשמע פעת, וגדל צערנו תבין מעצמך. אף אף על פי כן אני מחיה עצמי גם עתה במעוץ צוקה הזאת בגדל חסדו הנפלא אשר הגדיל עלי יחיד קדמון יתברך שמו, שהודיענו מאור כזה אשר יודע נגון כזה (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ח') וכו' וכו'. ולעתיד לבוא הכל יהיה נכלל בהנגון הזה כל מה שעבר על כל אחד. ברוך השם אשר עד פה עזרנו שאנו זוכים עדין שהיה ושיש אור כזה בעולם, לעולם לא נבוש בחסדו הגדול. גם אני מחיה את עצמי על אשר סבב השם יתברך ברחמי שלא באתם הנה, מה מאד גדלו חסדי ה', נא בני חביבי אל תצטער כלל על זה, תאמין בהשם יתברך כי הכל לטובה עצומה ונוראה, והנה מגדל צערי עד הנפש עזרני השם יתברך שהחייתי את עצמי כל כך, עד שאם לא הייתי מתבייש מהעולם הייתי מרקד מחמת שמחה, כי חסדו גבר עלינו ואמת ה' לעולם, ומגדל הנחיצה אי אפטר להאריך. והשם יתברך ירחם על ישראל ויאמר למלאך הרף ידך, וישוב אלינו וירחמנו בקרוב. דברי אביך המצפה לישועה.

נתן מברסקלב

...ראה בני וחסם, מה שעובר על האדם בימי חיי הגלו והפל לטובה. בני ראה גם ראה הגל העולם הגל הגלים, הגל הגלים. ואם קהלת אמר שבעה הגלים, ראוי לנו לומר אלפי אלפים ורבי רבבות הגלים. ראה בני מה שעובר על האדם בימי חיינו, וככה וככה עברו על ימי אבותינו כמוזב בספרים כמה מיני דבר וחרב רחמנא לצלן עברו בכל הדורות, לפעמים במדינה זאת ולפעמים במדינה זאת. והכל בשביל הנסיון והבחירה, למען השם, למען השם, שנתחזק ונעתייר לה' שיהיה הכל לטובה, בבחינת (משלי יט) "יראת ה' לחיים", ולא למות. הינו שעל ידי כל מה שעובר נזקה להתקרב יותר להשם יתברך, ולזכור בהתקלית האמת שהכל אהובי בני יש בלבי הרבה לדבר אף גבה טורא בינו, למען השם חזק והתחזק

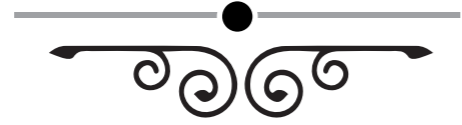
ראה בני מה שעובר על האדם בימי חיינו, וככה וככה עברו על ימי אבותינו כמוזב בספרים כמה מיני דבר וחרב רחמנא לצלן

וזכר את בוראך בכל עת בין בטיבו בין בעקו חס ושלוש חס ושלוש; וקיים מה שנאמר (תהלים נו) "בה' אהלל דבר באלקים אהלל דבר". כי כל המאצעות הכל לטובתנו, וזה מעין עולם הבא וכו' כמבאר בסימן ד', ראה גם ראה כמה הפליא השם יתברך חסדו הגדול עמנו שהקדים רפואות נפלאות כאלה למכותינו האנושות כאלה, שהודיענו ברחמי תורות נוראות ונפלאות ונשגבות כאלה אשר לא נשמעו מעולם, שנוכל להחיות נפשותינו בהם גם בעתים הללו באחרית הימים האלו, אשר עלינו נבאו כל קדמונינו הצדיקים והנביאים האמתיים; למען השם חזק ונתחזק, ואל תשכח בכל עת מי היה בעולם ומי מקיים העולם עתה; בה' בטחנו לא נמעד, חטף ואכל חטף ואכל בני גם עתה תורה ומצוות ותפלה והתבודדות כל מה שתוכל. כי גם ימים אלו הם ימים, ונחשבים בימי חיינו, וגם עליהם נאמר "היום אם בקולו תשמעו"

ברכת מזל טוב חמה ולבבית

לידידנו ותומכינו היקרים לרגל השמחה במעונם

להולדת הבנים

ר' ישראל נחמן בר"י חשין
ר' עקיבא מאיר שיינפלד
ר' נחמן ב"ר מנשה שפירא
ר' שמואל חיים קיין
ר' אברהם בנימין ברנר
ר' בצלאל לויין
ר' משה דוד סופר
ר' יעקב אהרן גראס
ר' אברהם שטיצר
ר' נתן בר"נ רוזנפלד
ר' נפתלי אנשין
ר' יעקב נתן ברזסקי
ר' אהרן נתן אנשין
ר' יואל קוט
ר' שניאור זלמן בלוי
ר' משה פראנק
ר' נחמן נתן טייכנר
ר' נחמן ב"ר יחיאל ראטה
ר' עקיבא יוסף אנשין
ר' נחמן דוד גלאס

להולדת הבנות

ר' גדליה שפירא
ר' משה ב"ר נחמן קעניג
ר' חיים קורנבליט
ר' יצחק ויסקי
ר' יעקב ברי"ל פראנק
ר' ישראל יעקב שפירא
ר' נתן ברוך דורנבלט
ר' מיכל לוינזון
ר' צבי אריה מיימון
ר' אלישע גבריאל נוימן
ר' דוד ב"ר נתן אנשין

לאירוסים הצאצאים

ר' שמעון צבי שפירא
ר' שלום אהרן צוקר
הרה"ג ר' נתן פישר
ר' שמואל אטינגר
ר' צבי אורלנצ'יק

לנישואיהם

ר' נחמן שפירא
ר' אלעזר נחמן וייצהנדלר
ר' אריה ליב הורביץ
ר' דוד גולדמן
ר' ישראל דרדיק

לנישואי צאצאיהם

ר' שמואל אטינגר
ר' מאיר אלקבץ
ר' זלמן נפתלי'ס
ר' בנימין ויצהנדלר
ר' מיכאל חשין

להיכנס בנם לעוה"מ

הרה"ג ר' נתן פישר
ר' שמואל אטינגר
ר' דוד רבינוביץ

לכבוד עורכי הגליון הנפלא 'מימי הנחל' המחודש בנו את אור רבינו הקדוש ומעורר בנו את כיסופינו וגעגועינו למקור חיותנו הנחל נובע מקור חכמה ולקיום עצותיו הקדושים והנוראים, ולכבוד כל מארגני החבורות מידי שבוע, ובפרט מארגני השבת הנפלאה במירון בפרשת יתרו, ואיתם עימם כל אנ"ש היקרים המסולאים בפו.

לאחר שעבר עלינו ונכנס בנו השבת הנפלאה הזאת, יחד שבטי ישראל עם כלל אנשי שלומינו בקיבוץ וריבוי הבתים ובהרגשת אחדות נפלאה מאד, שכל מי שהיה שם יעיד ויגיד מעצמו על הרגשה של "ויטו שכס אחד לעבדך", הן בתפלות, הן בסעודות ובשיחות חברים, כמדומני שלא היה מי שהרגיש שלא במקום, אפשר לומר שראינו בעיני שכלנו כי רבינו הקדוש השתתף עמנו בקיבוץ הנפלא הזה.

בפרט עכשיו בעת

הבהלה, שנגזר על בני

ישראל לבל נתקבץ

בקיבוצים גדולים וכל

אחד וודאי מרגיש הכאב

בנפשו, ע"כ מוטלת

עלינו החובה להתחזק

עכ"פ בימים כתיקונם

לעשות את שלנו, גם

עכשיו בצוק העיתים,

כפי יכולת המקום והזמן

ועל של עתה באתי בקריאה של חיבה, עורר נא התעוררו נא אחי היקרים, כולנו כאחד יחד, להמשיך את אותו קיבוץ גדול וקדוש לכל השנה ולכל המקומות אשר דבר המלך מגיע, להמשיך להתחזק ולהחזיק עצמינו יחד כציווי רבינו ז"ל, לבוא לביתו הקדוש של ה'ראש בית' - בית מקדש מעט, ולהתפלל בכל התפילות עם אנשיו באהבה ובדיבור חברים, בחיות בכח ובכוונה כראוי, לבל נישן ימינו ושנותינו ח"ו.

אין מי שירצה לאבד בידי זכות זו, להתפלל עם רבינו הקדוש ואנשיו הקדושים, כמש"כ מוהרנ"ת ליקו"ה (תפילה ד, יב): "זוה בחינת תפילה בעשרה כדי לברר ולתקן כל הכיתות הנ"ל על ידי הבעל תפילה עם שאר אנשי המלך הנ"ל שכולם יחד הם מספר עשרה כנ"ל כי בכל מקום שמתקבצין מנין עשרה להתפלל נמשך עליהם הארה מעשרה בחינות הנ"ל של אנשי המלך הנ"ל שהם בחינת עולם התיקון שעל ידי זה מתקנים כל הכיתות רעות הנ"ל ... ועל כן העיקר הוא הבעל תפילה שהוא השליח ציבור והחזן העובר לפני

התיבה הוא נקרא 'בעל תפילה' שמוציא את הרבים ידי חובתן, כי עיקר התיקון על ידי הבעל תפילה כנ"ל."

בפרט לאחרונה שהעיר ה' את רוח אנשי הצדיק להתעורר בעצת רבינו להתפלל בכח ומידי כמה שבועות מתחדשים שוב ושוב לבל נזדקן ח"ו, בודאי ראוי וזכות להשתתף וליטול חבל וחלק בקיבוץ קדוש זה, לבל יהיה כמו שאמרו חז"ל מעוות לא יוכל לתקן - כל שחבריו נמנים על דבר מצוה וכו', חגור חרבך על ירך גיבור ואזור כגבור חלצ'ך, ויותר ויותר מכך במנין של זמן קריאת שמע הראשון שבו אין ה'סיפוק' והטעם הטוב של ה'עובד' שקם באשמורת לעבוד את ה', אלא באים בתמימות ובפשיטות גמור להתפלל עם רבינו בבית מדרשו לשם שמים ממש, אשרינו מה טוב חלקינו.

כמש"כ מוהרנ"ת בליקוטי הלכות (נזקי שכנים ד), לאחר שמאריך בגודל ענין ריבוי הבתים ע"פ תורה ח' תנינא, וז"ל: "ומשם תלמוד נוראות ה' ונפלאותיו עד אין חקר לענין הנפשות, כמה וכמה שעשועים ובנינים נפלאים נתוספים ונתרבים ע"י שנתוסף שכן להקיבוץ של ישראל הקדוש, וכמה וכמה צריכין לרוץ בכל כוחו כהרף עין לבתי כנסיות ובתי מדרשות ולכל מקום שאומרים שם דבר שבקדושה כדי שיזכה להיות שכן ולהצטרף להקיבוץ הקדוש של ישראל וכו'". ובהמשך שם: "הכלל מי שרוצה לחוס על חייו ולהסתכל על התכלית למען ייטב לו לעד, צריך להשתדל בכל כוחו שיהיה על כל פנים שכן לכל מקום שמוצא איזה קיבוץ של כשרים ויראי ה' המקורבים לצדיק האמת העוסקים לגשת אל הקודש ולהתפלל בכוונה ובכח וכו', כי צריך לזהר מאד להיות נטפל אל הקדושה ... ועל כן כולם נקראים שכנים אצלו, כי זה הצדיק הוא הראש בית, בחינת ה'בעל הבית' של כולם, וכולם הם שכנים אצלו, ואשרי מי שהוא שכן אצלו, עליו נאמר טוב לצדיק וטוב לשכניו וכו' ע"כ. הלא זה כל תקוותינו להתקשר אליו ולהיות עמו ולחלקו, על כן הבה נתחזק "לרוץ בכל כוחינו כהרף עין לזכות להיות שכן אל הקיבוץ" ואז אשרינו בעולם הזה וטוב לנו בעולם הבא.

בפרט עכשיו בעת הבהלה, שנגזר על בני ישראל לבל נתקבץ בקיבוצים גדולים וכל אחד וודאי מרגיש הכאב בנפשו, ע"כ מוטלת עלינו החובה להתחזק עכ"פ בימים כתיקונם לעשות את שלנו, גם עכשיו בצוק העיתים, כפי יכולת המקום והזמן, לבוא כמה שיותר להתפלל עמו יחד ברננה ולצעוק על נפילת המלכות בכוונה ובכח. להיות מאותם "כשרים ויראי ה' המקורבים לצדיק האמת העוסקים לגשת אל הקודש ולהתפלל בכוונה ובכח".

בידידות א.ג.ל.

זמני ומיקום החבורות השבועיות

ירושלים

יום ראשון | 7.00 בערב

עז"נ הישן
ראש החבורה: הר"ר יעקב נתן
אנשין
ללכת עם תורה
אחראי: ר' י. נ. ברזין הי"ו
05331-42207

יום שני | 7.00 בערב

בבית הר"ר אליעזר קירשבוים
ראש החבורה: הר"ר שמעון צבי שפירא
שיחה שבועית
אחראי: ר' ש. נ. גודלסקי הי"ו
05041-30633

יום שלישי | 7.00 בערב

ת"ת ברסלב - מא"ש
ניגונים מדורות הקודמים ושיחת
חברים
אחראי: ר' משה לייב פלטיניק הי"ו
05832-28291

יום שלישי | 2.45 בצהריים

עז"נ הישן
ראש החבורה: הר"ר נתן יוסף בורשטיין
שיחה שבועית
אחראי: ר' א. מ. מגדל פיין הי"ו
05832-91352

יום שלישי | 7.10 בערב

עז"נ הישן
שיחת חברים
אחראי: ר' אהרן גרומן הי"ו
05276-80057

יום רביעי | 7.00 בערב

בית צבי
ראש החבורה: הרה"ח ר' מאיר קורלבוך
שיחה שבועית
אחראי: ר' י. נ. פראנק הי"ו
05276-40892

יום רביעי | 7.30 בערב

בבית החברים
שיחת חברים
אחראי: ר' נחמיה חשין הי"ו
05276-27299

יום רביעי | 7.00 בערב

עז"נ הישן
ראש החבורה: הר"ר ראובן שיף
שיחה שבועית
אחראי: ר' א. י. בלום הי"ו
05485-61903

מוצאי שבת | 1/4 שעה לאחר ר"ת

בבית ר' רפאל ויסקי הי"ו
סעודת מלו"מ עם שיחה שבועית
אחראי: ר' משה בנימין אנשין הי"ו
05041-40093

בית שמש

רמה ב'

יום ב' | 9:45 בערב

בבית אחד החברים
שיחת חברים בספר חיי מוהר"ן
אחראי: ר' שלמה שישא הי"ו
05041-02203

יום ג' | לאחר מעריב

בביהמ"ד נחלת חן
שיחת חברים בספר חיי מוהר"ן
אחראי: ר' נחמן הורביץ הי"ו
05276-02999

יום ג' | לאחר מעריב

ת"ת ברסלב
שיחת חברים
אחראי: ר' נחמן קלפהולץ הי"ו
05331-71480

יום חמישי | 7.30

ת"ת ברסלב
שיחת חברים בספר על"ת
אחראי: ר' ראובן פיליפ
05567-22659

ליל שישי | 9:00

בבית אחד החברים
שירה וזמרה
אחראי: ר' אליהו ירבלום הי"ו
05276-78143

מוצאי שב"ק

בבית אחד החברים
שיחה מר' אליעזר חשין הי"ו
אחראי: ר' יצחק טורץ הי"ו
05276-69525

קריה

יום ב' | 7:45 בערב

בביהמ"ד ברסלב
שיחה שבועית
אחראי: ר' אורי פרידברג הי"ו
05484-01927

קנה בושם

מדי יום | אחר שחרית

בביהמ"ד אנשי הצדיק
שיחת חברים בספר עלים לתרופה
עם הר"ר שמעון אליהו ברזין הי"ו

יום ב' | אחר מעריב

בביהמ"ד ברסלב 'קנה בושם'
שיחה מהר"ר אליעזר חשין הי"ו
(בלשה"ק)
אחראי: ר' יונתן למברגר הי"ו
05276-61463

יום שני | 7:30 בערב

בביהמ"ד 'אנשי הצדיק'
שיחת חברים בספר חיי מוהר"ן
(בלשה"ק)
אחראי: ר' דוד שמואל ניסנבוים
הי"ו
05484-91687

יום ד' | 7:30 בערב

בביהמ"ד ברסלב 'קנה בושם'
שיחת חברים בספר שיחות הר"ן
אחראי: ר' חיים אייזנבאך הי"ו
05041-38001

מוצאי שב"ק - מברכים

בביהמ"ד ברסלב 'קנה בושם'
שיחה שבועית
אחראי: ר' שרגא טווערסקי הי"ו
05484-23073

רמה ג'

יום שלישי | 8:30

ברחי' עובדיה הנביא 4
אחראי: ר' אלחנן קירשבוים הי"ו
05832-32948

ביתר

יום שני | 9:00 בערב

בביהמ"ד עטרת הנחל
שיחה שבועית
אחראי: ר' יחיאל מיכל ברנד הי"ו
05832-08001

יום רביעי | 9:15 בערב

בביהמ"ד מקור הנחל
שיחה שבועית
אחראי: ר' דוב הלפרין הי"ו
05832-38831

בני ברק

יום שלישי | 7:30 בערב

ביכולל ברסלב'
שיחה שבועית
אחראי: ר' צבי גוטליב הי"ו
05271-08531

אלעד

יום שני | 7:45 בערב

בביהמ"ד חסידים
שיחת חברים ע"פ שיחות הר"ן
אחראי: ר' יעקב ירבלום הי"ו
05271-35144

ברכפלד

יום שלישי | 7:30 בערב

בבית החברים
אחראי: ר' שמואל קלצקי הי"ו
05331-88316

צפת

יום רביעי | 7:30

בביהמ"ד פאר הנצח
ניגונים ושיחה
אחראי: ר' שמחה פלברבוים הי"ו
05331-44862

הר יונה

יום שלישי | 8:30 בערב

ביהמ"ד נחלת הצדיק
שיחת חברים בספר השתפכות
הנפש
אחראי: ר' נחמן מלמד הי"ו
05484-10520

כן, גם אתה מצטרף לחבורה שבועית
המתאימה לך, לתועלתך ולתועלת כולנו

אברך יקר!